

NAFARROAKO PARLAMENTUKO

ALDIZKARI OFIZIALA

V. legegintzaldia

Iruñean, 2001eko uztailaren 11n

75 ZK.

A U R K I B I D E A

A SAILA:

Foru lege proiektuak:

—Foru Lege proiektua, Nekazaritza Azpiegiturei buruzkoa (2. or.).

A saila:
FORU LEGE PROIEKTUAK

Foru Lege proiektua, Nekazaritza Azpiegiturei buruzkoa

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2001eko maiatzaren 28an egindako bilkuran, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

Nafarroako Foru Eraentza Birrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoaren 19.1.a) artikulua aitortzen dion legegintzarako ekimena erabiliz, Foru Diputazioak, 2001eko maiatzaren 21ean hartutako erabakiaren bidez, Nekazaritza Azpiegiturei buruzko Foru Lege proiektua igorri du Nafarroako Parlamentura.

Hori horrela, Biltzarreko Erregelamenduko 125. artikuluan ezarritakoarekin bat, Eledunen Batzarra entzun ondoren, hona

ERABAKIA:

Lehena.- Nekazaritza Azpiegiturei buruzko Foru Lege proiektua ohiko prozeduraz bideratzea.

Bigarrena.- Proiektu hartaz irizpena emateko ahalmena Nekazaritza, Abeltzaintza eta Mendi Batzordearen esku uztea.

Hirugarrena.- Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

Proiektua argitaratzen denetik **hamabost egun balioduneko epea irekiko da, 2001eko irailaren 19ko eguerdiko hamabietan** bukatuko dena. Epe horretan, Erregelamenduko 126. artikuluan ezarritakoarekin bat, Parlamentuko taldeek eta foru parlamentariak zuzenketak aurkezten ahalko dizkiote proiektuari.

Iruñean, 2001eko maiatzaren 30ean

Lehendakaria: José Luis Castejón Garrués

Foru Lege proiektua, Nekazaritza Azpiegiturei buruzkoa

ZIOEN AZALPENA

Nafarroako Foru Komunitateak 1985ean nekazaritzaren erreforma eta garapenaren arloan eskumen eskusiboak bere egin zituenetik, Nafarroako Foru Eraentza Birrezarri eta Hobetzeari

buruzko abuztuaren 10eko 131/1982 Lege Organikoari jarraituz, bere araudia garatu du, nekazaritza azpiegituren gaineko ekintzak arautzen dituen legedia egokitzeko Nafarroako gizarte, nekazaritza eta ekonomiaren egoerara.

Nekazaritza Azpiegituren Erreformari buruzko abenduaren 9ko 18/1994 Foru Legea lehenengoa izan zen. Lege horrek aurrerapen nabarmena ekarri zuen urtarrilaren 12ko 118/1973 Dekretuaren bidez onetsitako Nekazaritzaren Erreforma eta Garapenari buruzko Legearen aldean. Hala ere, foru Lege hori bategilea denez, 18/1994 Foru Legeak bere egin zituen hainbat lege eta erabilitako administrazio prozedura bategiten ditu. Horretaz gain, intereseko figura juridiko berriak sortu dira, ondorioz, aipatu legeko prozedura batzuk ez datoz bat bizkortasun eta arintasun printzipioekin. Horregatik, segurtasun juridikoa ezertan galarazi gabe, prozedura horiek aldatu edo ordeztu behar dira lege honetan.

18/1994 Foru Legeak, nekazaritzaren azpiegiturretan, nahitaez egin beharreko interes orokorreko obrak finantzatzeko baldintzak jasotzen zituen. Obra horiek egin behar ziren bai lurzati berrantolamenduaren bidez, bai ezarritako prozeduren bidez, baina betiere, horretarako onetsitako Lurraldeko Hobekuntza eta Obretarako planaren barruan. Dena den, zentzu horretan, Nekazaritzako Finantzaketaren Legegintzako Foru Dekretuaren III. tituluan lurzati-tako instalazioen finantzaketa, hau da, Lurraldeko Obra eta Hobekuntza Planetakoak izan eta nekazaritzako interes pribatukotzat jotzen zirenenak.

18/1994 Foru Legean kontzeptu berria sartu zen: "oinarrizko ustiategi azalera", alegia. Haren bidez, lurzati berrantolamenduko prozedura eta berrantolatu beharreko eremuan azalera behar adinakoa zuten ustiategiak eratzen ahal ziren, bideragarriak izateko moduan. Berria izan zen, halaber, ureztalur bihurtzeko ziren finken erregimena, zeren funts publikoen bidez ureztalur bihurtutako finka horiek saltzean sortzen zen plusbaliarekin espekulazioa egitea galarazteko, "eraldatu

ondorengo finka ureztagarri” direlakoan erregimena ezartzen zen.

Azkenik, lurzati berrantolamenduko prozeduran egitura arrazionalagoa sartzen zen, prozedura osatzen duten ekintzen denbora hurrenkeraren arabera eta berrikuntza handiak ezarri ziren, gai honen gaineko eskumenak erabilia izandako esperientzaren ondorioz.

18/1994 Foru Lege horrek zituen berrikuntza guztien ondorioz, bada, eta Nafarroako lurralde egitura bereziaren arabera moldatutako prozedura berriak sortzearen ondorioz, zaulitasun handiagora lortu da 1994tik, batez ere ureztalurrak modernizatzeari dagokionez, eta bide eman da batzuetan pisu-bidezko ureztatze sistema kendu eta presio bidezkoa sartzeko, nahiz ez aintzat hartzeko moduko kopuruan.

Indarrean jarri den bigarren foru legea, abenduaren 9ko 19/1994 Foru Legeak, zeinak apirilaren 4ko 133/1991 Foru Dekretu Legegintzakoaren III. titulua aldatzen zuen, (nahiz nekazaritza azpiegitura hutserakoa izan ez), titulu bat bazuen ureztalurretako ekintzei buruzkoa (orain, nekazaritzaren finantzabideari buruzko xedapen lege mailakoan testu bategineko III. titulua; testu hori otsailaren 16ko 54/1998 Foru Dekretu legegintzakoak onetsi zuen), eta hortaz oso figura interesgarria sortzen zuen: oinarritzko ureztatze azalera, zeinak, oinarritzko ustiatze azalarekin lotuta, bukaera eman zien lurzati instalazioetarako laguntzei, zeinek ordu arte ez baitzuten lagundu beharreko finken gutxieneko tamaina faktore inportantetzat hartzen aukera egiterakoan.

Ondoren, martxoaren 16ko 7/1999 Foru Legeak, Nafarroako Foru Komunitateko Ureztatze Planean sartutako ureztalurretan egindako ekintza eta obrei buruzkoak, etorkizuneko barrutia eman zien ureztalurren modernizazio gaietako ekintzei 2018. urtera arte. Ureztalurrak modernizatzea (18.908 ha.) eta ureztaluz bihurtzea (61.736 ha; haien barne, Nafarroako Ubidearen 57.000 ha baino gehiago) plan horren helburu nagusiak dira; ekintzek osotara duten bolumenagatik eta bereziki lurzati berrantolamenduko prozesuak Nafarroako Ubidearen eraikuntza eritmoaren arabera moldatu beharagatik, ezinbestekoa da hainbat kontzeptu berriz definitzea, garai batean baliagarriak baina gaur ekintzen berangarri izan litezkeenak eta ureztalurren gaietan Nafarroako Parlamentuak onetsi dituen helburuak galaraz litzaketenak.

Orobat, Batzordearen 2000ko irailaren 15eko Erabakiak Nekazaritza Garatzeko Programa onetsi zuen Espainiako 1. helburuaz landarako eskualdeko produkzio egiturak hobetzeko, zeine-

an Nafarroarako “ur baliabideen kudeaketa” deitu neurrirako finantzazioa aurkitzen baita, ezinbestekoa da baliabide tekniko eta finantzarioak metatzea bertan ureztalurrak eraldatu eta modernizatze gaitan aurreikusten diren jarduerak bururatzeko; horretarako, halaber, beharrezkoa da oraingo lege euskarria ere hobetzea, Nafarroak aukera izan dezan eskuragai dauden Europako funtsak bereganatzeko, gutxienez 2000-2006 aldian, geroago iraungo ote duten ez baita segur jakiten.

Ezin aipatu gabe utzi daiteke, bestalde, zer bilakaera izan den ingurumenari buruzko legeria kontuetan bai Europako Batasunean nola Nafarroan eta Espainian. Bilakaera hori ikusirik, bada, funtsean Kontseiluaren 1997ko martxoaren 3ko 97/11/EE zuzentarauan bildua (aldatzen du 85/337/EEE Zuzentzara, zenbait proiektu publiko eta pribatuk ingurumenaren gainean duten eragina ebaluatzeari buruzkoa) eta bai ekainaren 21eko 237/1999 Foru Dekretuan (arautzen du ingurumenari buruzko ebaluazioa lurzati berrantolamenduko prozesuetan) eta urriaren 6ko 9/2000 Errege Dekretu Legean ere (aldatzen du ekainaren 28ko 1302/1986 Errege Dekretu legegintzako, ingurumenaren gaineko eraginaren ebaluazioari buruzkoa), beharrezkoa da aipatu 18/1994 lege hori aldatzea. Lege hark, izan ere, arrazoizko aurreikuspena egiten zuen Lurraldeko Hobekuntza eta Obretako Planen ingurumen-eraginei buruz, baina hala ere aipatu den araudi horrek gaintu egin ditu eta gainera legeak orain agintzen du azpiegitura gaietako ekintzak etorkizunean Nafarroako Gobernuak erabakiko dituela, aurrez Ingurumenaren gaineko Eraginaren deklarazioa baldin badute.

Horrez gain, Bai Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 60/2000 zuzentzara, zeinak Batasuneko herrientzat ur politikaren gaineko joka-barruti komuna ezartzen duen, eta bai Batzordearen “ur baliabideen tarifak eta erabilera jasagarria ezartzeko politika” deritzan dokumentuak, hainbat agindu (lehenbizikoak) eta hainbat sujerentzia (bigarrenak) ematen dituzte ur baliabideak egoki kudeatzearen gainean, kostuak partez ala osorik berreskuratuz (kasuan kasuan), eta ureztalurretan, funtsezko neurri gisa, ur kontsumoa kontrolatu beharrenean gainean, hazkuntza mota bakoitzeko erreferentziako ratioak ezarriz. Hori guztia gogoan, alderdi horiek gaurkotu eta hobetu behar dira eta bai proposamen berriak egin ere haien gainean nekazaritza azpiegiturei buruzko lege sistema berrian.

Oraingo errebisio honek, beraz, hainbat helburu orokor ditu:

Lehenbizikoa, esan bezala, Europako Batasunaren eta Estatuaren arauetan ingurumen eta ur gaietarako agintzen direnak Nafarroarako moldatzea da, Nafarroako legeetan nekazaritza azpiegiturak gai dituztenez landara.

Bigarrena, arau multzo bakarrean kodifikatu eta harmonizatzea, ahal den guztian, nekazaritza azpiegituretako gaietan egoki jokatzeko Estatuaren oinarrizko legerian dauden ordezgarrizko xedapenez gain behar diren xedapen barreiatu lege mailako guztiak, betiere Konstituzioak Nafarroa eta Estatuaren artean egin duen eskumen banaketa begiratzuz.

Hirugarren helburuak arintasun eta efikazia printzipioak erantsi nahi dizkie nekazaritza azpiegituren gaietako ekintzei, administrazio publikoko eta haren sozietateetako jardunaren helburu behar baitute. Hartarako, eginahalean erreformatu eta sinpletu egin dira hainbat prozedura, bai lurzati berrantolamendukoak nola ureztalurrak eraldatu eta modernizatzeak.

Laugarren helburuak zenbait kasutan berdefinitu eta beste zenbaitetan sartu nahi ditu lurzati berrantolamenduko prozesuei laguntzeko zenbait kontzeptu tekniko eta juridiko, eta bai ureztalurrak eraldatu eta modernizatzeari laguntzekoak ere. Honakoak bereziki aipagarriak dira:

– Lehenbizikorik, ustiategi bideragarriak sustatzea, helburua dela bai lehor lurretan nola ureztalurretan tokian tokiko produkzio orientazioaren arabera ustiategi egokiak sortzea, hartarako lurak erosteko eta lurak errentan emateko dirulaguntzak emanaz.

– Bigarrenik, jarduera nagusiko nekazariak eramandako ureztalur eremuetan nekazaritza sozietateak bultzatzea; sozietate horiek titular bakartzat hartuko dira lurzati berrantolamenduko prozesuan eta dirulaguntzak emanen zaizkie beren lurak haiei eranstean dizkietenei, tokian tokian ezarri den tamaina, (oinarrizko ureztatze azalera delakoa) iristen ez duten lurjabeak izan nahiz balio hori iritsi eta are gainditurik ere Nafarroako Nekazaritza Ustiategiaren Erregistroan baja hartzen dutenak izan.

– Hirugarrenik, Lurren Funtsa delakoa sortzea, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak kudeatua, dela zuzenean dela sozietate publikoak bitarte; bertan sartzen diren lurak ustiategi bideragarriak egiteko erabiliko dira edo presakuntzako nahiz ingurumenaren inguruko demostrazio helburuetarako. Funts hau osatzeko, gehienbat foru lege honetan jasotzen diren desjabetzapen prozesuetako lurak erabiliko dira, eta bai borondatezko ekarpenak eta erospenak ere.

– Laugarrenik, Nekazaritza Azpiegiturak Erreformatzeko Lege orain ordezten den hartan bezala, zenbait laboreren eskubideak eskualdatzeko arauak daude eta zenbait irispide ezartzen dira oihan hazkuntzen tratamendurako lurzati berrantolamenduan titular aldaketa egiten denean.

– Bosgarren helburua da nekazaritza azpiegituren gaietako ekintzak hainbat alderditan babestea:

a) Oinarrizko laborantza unitateen araubide berria sortuz, Nekazaritza azpiegituren foru lege orain ordezten den hartan baino zehatzagoa eta zorrotzagoa, unitate horiek ureztatze unitateen tamainarekin eta lehor lurreko oinarrizko ureztatze azalerekin lotzen baitira, gero batean unitate horiek zatitzea ezintzeko.

b) Bigarrenik, hobetzen da eraldatu ondorengo finka ureztagarrien araubide juridikoa, Nafarroan lehenago indar zuen azpiegiturei buruzko legerian ezarrita zegoena, segurtatzeko inbertsio publikoak sortzen duen plusbalia ez dadila izan partikularren mesedetako ureztalur bihurtu eta hamabost urte iragan arte.

c) Hirugarrenik, araubide berria eranstean da, ureztatze unitateak sustatzekoa deitua, lurzatian ureztatze instalazioen diseinu arrazionala lortzea helburu, hartarako obligazioa ezarri ureztatze unitateak zenbat ere jabe dituen, ureztatze sistema berarekin diseina dadin, arrazoi ekonomiko eta agronomiko soilak aintzat hartuta.

d) Laugarrenik, arrazionalizatzen dira laguntza hartzaile batek ureztalur bihurtu dezakeen azalaren mugei buruzko eta lurzatian instalatzeko dirulaguntzen mugei buruzko agindu guztiak, kasuan kasuan foru lege honen babesean eraturako nekazaritza sozietate eta ustiategi bideragarrietarako pertsona fisiko nahiz juridiko bakoitzari eman behar zaion tratamendua bereiziz, beti azken horien alde, gai baitira eraldatzeko azalera handiagoa hartzeko edo lurzatian instalatzeko laguntza handiagoak. Horrela hasierako eraketa ez ezik ondorengo ekipamendua ere laguntzen da.

– Seigarren helburua Urei buruzko aipatu zuzentarauarekin lotzen da eta uraren erabilera efikaza sustatzea da, erreferentziatzen Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak Riegos de Navarra S.A.ren bidez ezartzen dituen kontsumoak hartuta. Hartarako, foru lege honek ura aurrezteko modu bat baino gehiago ezartzen ditu:

a) Lehenbizi, ureztatze unitateen tamaina egoiak finkatzen dira, diseinu efikazak eta ura aurrezteko modukoak erabiltzeko aproposak.

b) Bigarrenik, behartzen dira Ureztatzaile Elkartek beren elkartekideen ur kontsumoak zigortzera baldin erreferentziakoak baino handiagoak badira eta gehiegizko kontsumo horiek sor ditzaketan kalteak beren gain hartzera.

c) Hirugarrenik, funtsez aldatzen da ureztalurrak modernizatzeko finantzazioa. Horrela ureztatze sistema aldatuz modernizatzea sustatzen da, eusten baitio aurreko finantzazioari; eta ureztatze sistema aldatu gabe modernizatzea, berriz, zigortzen, ez baitu ura hain ongi kontrolatzeko biderik ematen.

d) Azkenik, ezartzen da ez dela zilegi izan lurzati instalazioen finantzazioa (% 55erainoko dirulaguntzen bidezkoa) bere goreneko mailan hartzea hartzaileak ez baditu betetzen etorkizuneko nekazaritza enpresaburuaren edo sustatu nahi diren nekazaritza sozietateen kondizio idealak; haren profila jarduera nagusiko nekazari gaztea da, oinarrizko prestakuntza teknikoa jaso duena ureztatze ura egoki erabiltzearen eta fertirrigazioaren gaitan, eta horretan iritsi duen benetako gaitasuna ureztatze kanpaina kopuru jakin batean frogatu duena.

– Zazpigarren helburua horizontalagoa da eta lehentasuna eman nahi die, foru lege honen barrenean izan daitezkeen laguntza eta lehentasunetan, Jarduera Nagusiko Nekazariei eta nekazari gazteei, eta bai ere haren babesean sortu nekazaritza sozietatei. Horretarako hainbat modu daude:

a) Lehenbizikorik, eraldaketa edo modernizazioa alor komunaletan egin nahi denean, toki entitatea beharturik dago, Nafarroako Gobernuak finantzazioa onetsi aurretik, ordenantza berriak onestera herrilurretako loteak adjudikatzerakoan lehentasuneko nekazaritza ustiatzei lehentasuna emateko, hau da, nekazari gazteak zuzendari edo partaide dituztenei.

b) Bigarrenik, ustiatze bideragarriak edo nekazaritza sozietateak foru lege honen babesean sortu nahi direnean, ezinbestekoa da, ezarritako laguntzak jasoko badira, haien erabakitze organoetako ordezkarien gehiengoa jarduera nagusiko nekazarien eskuetan egotea.

c) Hirugarrenik, Lurren Funtsak lehiaketak egin dituenean, lehentasuna emanen zaie familiako nekazaritza ustiatzei lehenetsiei, bereziki nekazari gazte bat zuzendari edo partaide dutenei.

d) Laugarrenik, Eraldatzearen eta lurzati instalazioetarako laguntzen muga-araubidean ere zenbait irizpide ezartzen dira aipatu helburuaren alde egiteko. Horrela, laguntza hartzen duen gizabanako edo pertsona juridiko foru lege honetan sustatzen direnetan sartzen ez denak muga bat badu bere lurak ureztalurrak bihurtzeko: ureztatuz oinarrizko ustiatze azaleraren goiko muga halako bi alegia. foru lege honen babesean eratu eta finantzatutako pertsona juridikoek, berriz, zilegi izanen dute beren kide bakoitzari aplikatzea aipatu muga hori.

Halaber, finantzatutako lurzati batean ekipatu beharreko gehienezko azalera, edozein eskatzailearentzat, oinarrizko ustiatze azaleraren goiko mugara artekoa izanen da, eta familiako nekazaritza ustiatzei lehenetsientzat erreserbatzen da aurrekoa halako biko muga, eta baimena ematen ere zaie foru lege honek babesten dituen sozietatei beren osakide bakoitzari aurreko irizpideak aplikatzeko, haientzat hobeak badira.

Oinarrizko helburu horiek ezarririk, bada, foru legea zazpi titulutan egituratua dago.

Atariko Tituluak legearen helburua eta xedeak ezartzen ditu, hau da, lurzoru urbanizaezinean arautzea nolakoak behar duten izan nekazaritza azpiegituretako ekintzek lurzati berrantolamendua eginaz, ureztalurrak bihurtuz eta oraingo ureztalurrak modernizatuz. Lurzati berrantolamenduko prozedura da ardatz nagusia eta harez gain zenbait administrazio neurri lagungarri eransten dira eta beste babesgarri batzuk ere bai, ekintzek irautea lagundu eta segurtatzeko.

I. titulua nekazaritza azpiegituretako ekintzen prozeduraz ari da eta zehazten du zer formula dauden hura abiarazteko, abiatze horrek zer ondorio dituen gero bateko hartzaileentzat, eta oinarrizko Proiektuaren kontzeptua ere sartzen du, zeinak bide ematen duen asmotan diren ekintzen azterketa tekniko, juridiko, sozioekonomiko eta ingurumenekoa egiteko. Bereziki, garatzen du zer prozesu segitu behar den ekintzen Ingurumenaren gaineko Eraginaren deklarazioa lortzeko, zeinak, aldekoa bada, kasuko eskualdeko nekazaritza azpiegituretako ekintzei buruzko Foru Dekretua ekarriko baitu ondorio, haren eduki gutxienekoa finkatuz eta bai haren ondorioak ere eta prozedura normalaz gain beste bi sortuz. Prozedura laburtua, zeinerako, aplikatuko bada, beharrezkoa baita nekazaritza azpiegituretako ekintza lehenestekotzat deklaraturik egotea, Nafarroako Gobernua lotzen duten zenbait interes-arrazoi direla medio; prozedura berezia, gozamen eskubideen lurzati berrantolamenduari buruzkoa

edo herri-lurrei edo eite berekotzat jotakoei buruzkoa.

Prozedura normalari dagokionez, bistan da erraztu dela, Oinarriak, Erabakia eta Birbanatze Akta besterik ez baita geratu, inkestak kenduta eta lehenbiziko horien tramitazioa guztientzako administrazio prozedurari buruzko arauetan agintzen denaren arabera moldatuta, eta bai Birbanatze Akta ere legeetan horri buruz agintzen denaren arabera. Tratamendu berria ematen zaie korralizei, ez daitezten traba izan lurzati berrantolamendua egoki egiteko ez eta eragozpen ere eraldatu eta modernizatzeko ekintzetarako.

Lurzati berrantolamenduko prozedura laburtuan are gehiago sinpletzen dira aldi diferentek; zenbait egintza nahibadako ezarri eta dokumentu bakarra eratzen da Oinarriak eta Erabakia bategiteko. Aurrera ateratzen diren helegiteak tratatzeko araubide bat ezartzen da, dela sobranterekin diren terreneak adjudikatuz, prozedura normalean bezala, dela diruzko kalte-ordaina erabiliz, prozedura honen barrenean Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak ematen dituen erabaki eta egintzen izaera exekutiboarekin bat.

Hobetzen dira, lehengo foru legekoen alderako, prozedura bereziak, bai lurzatiez gozatzeko eskubideak birbanatzeko nola herri alorre buruzkoa, zeinean loteen tamaina eta adjudikazio hartzaileen tipologia finkatzen baitira adjudikaziorako irizpidetzat, nekazari gazte bat zuzendari edo partaide duten familiako nekazaritza ustiategi leheneetsiei lehentasuna emateko.

II. titulua lagungarriko neurri deitzen zaien garabideaz ari da, zeina "ustiategi bideragarri eraketa" deitzen denarekin hasten baita. Titulu honek hobetu egiten du garabide hori 18/1994 foru legekoaren aldean; ezartzen du, adibidez, jarduera nagusiko nekazari gehiengoak duten erabakitze organoek kontrolatu behar dituztela elkarre eiteko ustiategi bideragarriak. Ezartzen ere du, bestalde, eratzten diren ustiategiak nahitaez inskribatu behar direla Nafarroako Nekazaritza Ustiategi Erregistroan eta, azkenik, laguntzak antolatzen ditu handiagoak izan daitezten hartzearekin batera lurjabe horiek lurzati berrantolamenduko zerrendetan baja hartzen badute.

II. titulu honek beste lagungarriko neurri bat ere badu: Lurren Funts bat sortzea, alegia, ureztalurrak eraldatu eta modernizatzeko eremuetan arituko dena, eta lege honetan haren alde aurreikusitako diren desjabetzaren prozesuen bidez eratuko dena eta bai denetariko erosten, truke eta aportazioez eta eraldatu ondorengo finka ureztagarri araubidearen ondorioz Nafarroako Gobernuak

duen eros-lehentasuneko eskubidea erabiltzetik heldu diren lurrez ere. Funtsak horrela beretzen dituen lurak gehienbat ustiategi bideragarriak eratzeko erabiliko dira, hartarako lehiaketak eginez, zeinetan nekazaritza ustiategi leheneetsiei emanen baitaie lehentasuna. Zilegi izanen ere da lurroko prestakuntza eta ingurumenaren gaineko demostrazio helburuetan erabiltzea edo eskualde horri garabidean laguntzen dion beste edozertan.

Bereziki aipatzekoak dira Lurren Funtsaren alde egin daitezkeen desjabetzaren ureztalurrak bihurtzea delarik kontua; prozedura arautua eratzten da ekintzarekin ados egon ez eta lehor lurra aski ez delako edo halako lurrik ez dagoelako lehor lurretan berrantolatu ezin diren titularren terreneak desjabetzeko. Kasu horietan desjabetu diren lurak Lurren Funtsaren pasatuko dira hari esleitu zaizkion eginkizunetarako.

Beste berritasun handi bat da (ureztalurrak tradizionalak lurzati berrantolamenduetan murriztzen indize handiak lortu beharrez sartua baina eraldatzeari ere aplikatzeko) lagungarriko beste neurri bat sortzea Nekazaritza Elkarre bultzatu eta finantzatzeko, ustiategi bideragarri eratzeko gain. Nekazaritza Elkarre horien helburu nagusia nekazaritza jarduera izanen da eta oinarriko ureztatze azalera baino txikiagoa duten lurjabeek aportatzen dituzten terreneak elkarrekin ustiatzea, betiere dituzten guztiak aportatu badiuzte eta bai, halaber, beren lurren tamaina zein ere den Nafarroako Nekazaritza Ustiategi Erregistroan baja hartzen duten lurjabeek aportatutakoak ere. Nolanahi ere, horrela eratzten diren sozietateak titular bakarra balira bezala tratatuko dira lurzati berrantolamenduko prozeduretan.

Eratzeko dirulaguntzak erantsitako azaleraren arabera finkatuko dira, azalera horren balioaren arabera eta Nafarroako Nekazaritza Ustiategi Erregistroan baja hartzen duen lurjabe kopuruaren arabera. Sozietateok eskritura publiko batean formalizatuko dira, 15 urte iraunen eta erabakitze organoetan jarduera nagusiko nekazari izanen dute gehiengoak.

II. tituluaren bukarri, lurzati berrantolamenduen aldeko beste neurri bat ezartzen da: labore iraunkorren eta landaketaren eskubideak aldatzeko, zeinak funtsean 18/1994 Foru Legeko irizpide berei eusten baitie. Berririk, ordea, badu zerbait, beste lurjabe bati erauki behar zaizkion lurzatiak dauden oihan espezieei dagokienez, interesatuak adosten ez badira, posible izanen baita lurzorua desjabetu eta landatutakoa erauztea ere.

III. tituluak babes neurriei buruzko xedapenak dauzka, nekazaritza azpiegituretako ekintzek iraun dezaten segurtatu eta hortaz lortutakoa galtzea galarazteko. Horrela, ordezen finkak zatikatztea galarazteko, gutxieneko laborantza unitateen araubidea ezartzen da. Ureztalur bihurtutako ordezgarrizko loteak eskualdatzea galarazteko, zeinen plusbalia Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari itzuli behar baitzaio, eraldatu ondorengo finka ureztagarrien araubide bat ematen zaio legeari. Lurzatietako instalazioak irrazionalki zatikatzea galarazteko, zenbait diseinu arau ezartzen dira, ureztatze unitateen araubidean sartuak eta azkenik, pertsona fisiko nahiz juridiko batek eraldatu dezakeen gehienezko ureztalur azalera eta bai lurzatietako instalazioen aldera jaso daitekeen gehienezko laguntza mugatzeko, kontzeptu horiek arautzeko araubide bat ezartzen da.

Titulu honetan hauek dira, laburbildurik, aurreko legeriaren aldean dauden berritasunak: oinarritzko laborantza unitateen mugak igotzen direla eta oinarritzko ustiatze unitateekin lotzen direla, berritik arestian aipatu ureztatze unitateen araubidea sortzen dela, zeinak unitate horiei gutxieneko tamaina bat ezartzen dien eta bai dirulaguntza publikoak jaso ahal izateko baldintza tekniko oinarritzakoak ere.

Bestalde, Nekazaritza Azpiegituren Erreformari buruzko 18/1994 Foru Legean zegoen bezalatsu eusten zaio eraldatu ondorengo finka ureztagarrien araubideari, nahiz eta oraingoak aukera berria ezartzen duen eros-lehentasuneko eskubidea erabiltzen den finkak Lurren Funtsera pasatzeko. Bere hartantsu irauten du, halaber, eraldatzeko dirulaguntzen eta lurzatietako instalazioetarako laguntzen araubideak, nahiz orain kapitulu berean sistematizaturik dagoen, aipatu 18/1994 Foru Lege hartan ez bezala, araubide horrek aplikatu ahal izateko jartzen zituen baldintzak sakabanaturik baitzeuden.

IV. tituluari (nekazaritza azpiegituretako ekintzen alderdi juridikoak) arindu zaio edukia aipatu 18/1994 Foru Legeko testuaren aldean, lege hark Estatuaren oinarritzko legeriakoen antzeko aginduak ematen baitzituen eta horregatik haietako zenbait kendu baitira zorrotasun juridikorik galdu gabe. Titulu honetan Jabetza Birbanatzeko Akta gauzatzeko prozedura ezartzen da, zer karga ezarri behar diren eta bertan nola gauzatu behar diren. Ezartzen ere da nahitaezkoa dela Katastroaren eta Jabetzaren Erregistroaren artean koordinazioa egotea eta titulu horretan sartzen da, halaber, ezezagunen finkei eta sobran dauden finkei zer tratamendu eman behar zaien eta zer berme

juridiko ezarri behar diren lurzati berrantolamenduko Oinarrietan hobeki aitortzeko eskubide eta egoera juridikoak eta horiek ordezen finkaetara aldatzeko.

V. tituluak zehapen araubidea dauka; gehiago eta zehatzago definitzen du zehapenen tipologia eta bai haien zenbatekoa goratzen ere 18/1994 Foru Legearen aldean; lehengo legeko testua arindu ere egiten du, zenbait agindu guztiendako administrazio prozedurari buruzko arauetan baitaude eta hortaz alferrik baita foru lege honetan errepikatzea.

Ekobaldintzaren klausula, ordea, berritasuna da, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak emanda edo hari eskatuta dauden dirulaguntzak pixkanaka kenduz joatekoa ingurumenaren inguruko hutsegite larriak edo oso larriak egin direnean.

Bukatzeko, VI. titulua lurzati berrantolamenduko prozedura ardatz duen nekazaritza azpiegituren gauzatzeaz ari da eta alde batetik obretarako behar diren terreno okupazioen eta zorren alderdi praktikoak jorratzen, eta bestetik eraikuntza proiektuak idazteko behar diren arauak ematen, Ingurumenaren gaineko Eraginaren deklarazioari dagokionez, eta azkenik zer baldintza aurretiazko bete behar dituzten, zeinak funtsean bi baitira: hartzaileei dagokien kostua aurrez pagatu beharra, batetik, eta herrilurren kasuan familiako nekazaritza ustiategi lehenetsien adjudikazioari lehentasuna eman beharra, bestetik. Horiez gain beste bi baldintza badaude, garrantzi handikoak uraren kudeaketaren ikuspuntutik eta nekazaritza industriako laboreen gaineko informazioa kudeatzearen ikuspuntutik. Lehenbizikoak ezinbesteko egiten du ur kontsumoarekin lotura duten ureztatzaileei tarifak ezartzea, gehiegizko kontsumoa ere zehatuz, eta bigarrenak behartzen ditu ureztatzaile elkarteak Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuari eta haren sozietate publikoei dauden edo asmotan diren laboreen gaineko informazioa ematera, nekazaritza industria eta sortu edo modernizatu egiten diren ureztalurrak ongi loturik egon daitezen.

VI. titulua ureztaketa abiatzeko deklarazioa egiteko prozedurez ari da, oro har obrak entregatzekoez eta ureztalur bihurtutako terenoek duten babes araubideaz; bukaeran xehero deskribatzen du nola sailkatzen diren nekazaritza azpiegituretako ekintzak, eta haien finantzazioa. Horiek dira interes orokorreko lanak, bai lurzati berrantolamendukoak bai ureztalurrak eraldatu eta modernizatzeakoak eta bai nekazaritza interes pribatukoak, oraingo legean berritasuntzat sartzen baitira aipatu 18/1994 Foru Legearen aldean, hobetzen baiti-

tuzte ureztatzeko ura hobeki kudeatzera daramaten obra motak finantzatzeko baldintzak eta bai finantzazioa gutxitzen ere pisu bidezko ureztatze sareak mantendu edo proiektatu egiten dituzten obrei.

Foru lege honek xedapen gehigarri bat ere badu, zeinak Nafarroako Ubidearen eremu ureztargarriari buruz Ingurumenaren gaineko Eraginaren Ebaluazio berria egin beharra kentzen baitu, lehendik ere bai baitu Ingurumenaren gaineko Eraginaren deklarazio behar dena, eta bai bi xedapen iragankor ere; lehenbizikoak finkatzen du nekazaritza azpiegituretako ekintzen eremuetatik zeini aplikatu behar zaion lege berria eta zeini lehengo araudia; bigarrenak esku ematen du Nekazaritza Azpiegituren Erreformari buruzko abenduaren 9ko 18/1994 Foru Legeko lehenbiziko xedapen iragankorrak agintzen duena ezin erabili izan zuten inbertsioak berfinantzatzeko, behar diren baldintzetan betetzen badira.

ATARIKO TITULUA **Xedapen orokorrak**

1. artikulua. Foru legearen xedea.

Foru lege honek helburua du nekazaritza azpiegituretako ekintzak zein beharrezkoak diren laguntza eta babeserako neurri administratiiboak arautzea, Nafarroako nekazaritza ustiatzeari azpiegituren egokiak eskaintzeko, produkzio eta ingurumeneko ikuspuntutik, horrela, lehiakortasuna areagotu eta nekazaritza arloko industrian haien sarrera bultzatzeko.

2. artikulua. Nekazaritza azpiegituretako ekintzak.

1. Nekazaritza azpiegituretako ekintzak lurzoru urbanizaezinetan gauzatuko dira, honako baliabide hauen bidez:

a) Lurzati berrantolamendua. Haren bidez eskualdearen oinarritzako birbanaketa eginen da, eta, kasua bada, bestelako ekintzak eginen dira haren ondorioz. Lurzati berrantolamendua prozedura arruntaren bidez, laburtuaren bidez, edo foru lege honetan aurreikusitako prozedura berezieta-koren bat erabiliz egiten ahalko da.

b) Ureztalur bihurtzea, ura behar bezala kontrolatzeko, nekazaritzako produkzioan alderdi garrantzitsua baita. Aldaketa hori egiteko obrak lurzati berrantolamendukoekin koordinatuko dira.

c) Egun dauden ureztalurrak modernizatzea, uraren erabilera zentzuzkoa egin ahal izateko, ureztatze teknika berriak erabiliz. Aipatu obrak lurzati berrantolamendukoekin koordinatuko dira.

2. Lurzati berrantolamendua, ondorio hauetarako, azpiegituretako ekintzen oinarritzako osagaia da. Hura garatzen duen prozedura koordinatu beharko da juridikoki, eta denborari doakionez, ingurumenaren gaineko tramitazioarekin, bai eta bide eta saneamendu sareak aldatu, modernizatu eta eraikitze obrekin ere.

Haren xede nagusia izanen da ustiatzeari eta, behar izanez gero, ureztatze unitateak sortzea, betiere, ingurumen, agronomia, ekonomikoa eta gizartearen ikuspegitik bideragarriak badira.

3. artikulua. Administrazio neurri osagarriak.

Nekazaritza azpiegituretako ekintzak, foru lege honen 2. artikulua gainekoak, garatzen dituzten baliabideak sendotzearen, administrazio neurri hauek ezarri dira:

a) Ustiatzeari bideragarriak osatzea, foru lege honetan definitutako "oinarritzako ustiatze azalerak" sustatzeko.

b) Lurren Funtza sortzea.

c) Nekazaritza sozietateak sortzea, aldaketa dela-eta eginen diren ureztalurrak eraldatu edo modernizatuko diren eskualdeetan, interesatuek nagusiki elkarlanean ustiatzeko aurkeztutako lurak abiapuntutzat harturik.

d) Eskubideak labore batzuetatik beste batzuetara aldatzeko bermeak eta laguntzak.

4. artikulua. Administrazioaren babes-neurriak.

Administrazioaren babes-neurri hauek ezarriko dira inbertsio publikoak ongi eginen direla segurtatzeko:

a) Gutxienezko laborantza unitateen gaineko araubidea sortzea; oinarritzako ustiatze azalaren arabera finkatuko da haien tamaina.

b) Ureztalur berriak erregulatzeko araubide juridikoa sortzea. Inbertsio publikoek eragindako plusbalia ez dadin partikularren mesederako izan labore mota horrekin hasi eta hamabost urte iragan arte.

c) Ureztatze unitateak sustatzeko araubidea sortzea, finkak elkartzearen bidez, lurzati-tako instalazioen diseinu zentzuzko, eta ekonomikoki eta agronomikoki zuzena bideratzeko.

d) Lurzati-tan instalatu eta ureztalur berriak paratzeko laguntzak erregulatzeko araubidea sortzea. Horren bidez, bermatu gogo da inbertsio publikoen onuradunek eraldatu beharreko azalerek ez dituztela foru lege honetan ezarritako

mugak gaudituko. Sobrante den lur azalera desjabetzen ahalko da eta Lurren Funtsera gehitu.

I. TITULUA

Nekazaritza azpiegituretan jarduteko prozedurak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

5. artikulua. Kontzeptua.

Foru lege honen ondorioetarako, nekazaritza azpiegituren arloko azpiegituretat joko da foru lege honen 2. artikuluan zerrendatutako baliabideen aplikazioa, horrek, esparru geografiko jakin batean, bide emanen baitu, gizarte, ekonomia eta ingurumenaren aldetik, bideragarritasuneko helburuak lortzeko.

6. artikulua. Hasiera ematea.

1. Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura kontseilariaren Foru Agindu bat beharko da nekazaritza azpiegituretako ekintzak hasteko. Foru Agindu horretan, Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratuko baita, adieraziko da eskualde horretan egin gogo den oinarritzko proiektuaren idazketa baimendu dela. Era berean, horrek ekarriko du interesatuek beren esku dituzten eta lurzatien egoera juridikoa eta lurren sailkapena zehazteko behar diren datuak Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuari igorri beharra.

2. Foru Agindua administrazioaren ekimenez edo onuradun izan daitezkeen egindako eskaeraren ondorioz emanen da.

Administrazioaren ekimenez hasten ahalko da interes orokor edo presakoa bada, eta, bereziki, foru lege honen 13. artikuluko 3.a) idatz-zatian aipatutako inguruabarretakoren bat gertatzen bada.

Eskaera arrazoitua eginez gero, erregelamenduaren arabera finkatutako arauari jarraikiz egin beharko da. Hori ebazteko, kontuan hartuko da, besteak beste, eskualde horretako nekazaritza ustiatgien garrantzia. Eskaera aurkezten denetik sei hilabete pasatzen badira haren gaineko ebazpenik jaso gabe, eskaera gaitzetsizat hartzen ahalko da.

3. Nekazaritza azpiegituretako ekintzak hasteko Foru Agindua argitaratutakoan, landaketa berriak, labore iraunkorrak jarri, eraikin berriak edo bestelako ekintzetarako, baldin eta ezarri nahi diren azpiegituretan eragina izan badezakete, beharrezkoa izanen da Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuaren baimen zehatza.

Baimenik gabe egindako landaketak, obrak edo hobekuntzak ez dira kontuan hartuko lurzatien balorazioa edo sailkapena egitean. Halaber, behar den espedientea tramitatu ondoren, arauhauslea zehatuko da, eta ekintza horiek geldiarazteko aurreneurriak hartuko.

4. Nekazaritza azpiegituretako ekintzak hasteko Foru Agindua Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratzen denetik aitzina, jabeek eta nekazariak lurzatiak landu beharko dituzte, Nafarroako nekazaritza jardunbide onaren arabera. Horretaz gain, ezin izanen dute obrak hondatu, zuhaitzak eta zuhaixkak moztu, bota edo erre, ez eta landaketak edo labore iraunkorrak errotik atera edo kendu, lurra elkortu, edo lurzatien balioa murrizten ahal duen ekintzarik egin ere. Edozein gorabehera berezi dela medio beharrezkoa bada aurreko lerroaldeko ekintzaren bat egitea, interesatuak, aldezturik, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuaren baimena eskuratu beharko du.

5. Artikulu honetako 3 eta 4 zenbakietan eskatutako baimena, gehienez ere, hiru hilabeteko epean jakinarazi beharko da. Epe horretan jakinarazpena jasotzen ez bada, interesatuak gaitzetsizat jotzen ahalko du eskaera, administrazioaren isiltasunagatik.

6. Foru lege honen 18. artikuluan definitutako Batzorde aholku-emailea eratuko da nekazaritza azpiegituretako ekintzak hasteko Foru Agindua argitaratu ondoren. Izan ere, une horretan, hasten ahalko dira lurra sailkatzeko lan teknikoak eta lurzatien egoera juridikoa zehaztekoak, hots, lurren berrantolamendurako prozesuan bete beharrekoak. Horrela, oinarritzko proiektua prestatzen ahalko da informazio agronomiko eta sozial egokiaren laguntzaz, geroko zuzenketak deusetan galarazi gabe, 25. artikuluan, oinarriak direla-eta, agindutako prozedurei jarraituz.

7. artikulua. Oinarritzko proiektua.

1. Oinarritzko proiektuak zehaztuko ditu nekazaritza azpiegituren arloan egin beharreko ekintzak. Foru lege honen 9. artikuluan adierazitakoari jarraikiz egingen da, ekintzen gaineko aginduzko azterketak posible egiteko; azterketa tekniko, juridiko, sozioekonomiko eta ingurumenari buruzkoak, alegia.

2. Ez da inola ere oinarritzko proiektuen xedea izanen nekazaritza azpiegituren kontserbatze hutsa, mantenimendua edo lehengoratzeko partziala.

3. Oinarritzko proiektuan sartzen ahalko dira obra jakin batzuk, bai hidraulikoak bai bestelakoak

ere, zuzeneko ekintza eremukoak ez izan arren, ezinbestekoak badira nekazaritza azpiegituren garapen egokirako.

II. KAPITULUA

Ingurumenaren gaineko eraginaren ebaluazioa

8. artikulua. Ingurumenari dagozkion alderdiak nekazaritza azpiegituretako jardueretan sartzea.

Nekazaritza azpiegituretako jardueretarako, lurren azalera edozein dela ere, Ingurumenaren gaineko Eraginaren ebaluazioa egin beharko da, ingurumenaren gaineko eragina arautzen duen legediaren arabera, eta betiere, ekintza hori baimenduko duen Foru Dekretua onetsi aurretik, foru lege honen xedapen gehigarri bakarrean aipatutakoa galarazi gabe.

9. artikulua. Ingurumenari dagozkion alderdiak sartzeko agiriak.

1. Nekazaritza azpiegituretako Ingurumenaren gaineko Eraginaren ebaluaziorako proiektua osatzen duen agiri teknikoa da oinarritzko proiektua, Europako Batasuneko araudiak horren gainean xedatutakoa betetzeko.

Oinarritzko proiektuak bilduko ditu Ingurumenaren gaineko Eraginaren ebaluaziorako zehazten ahal diren eta erabilgarri eta nahikoak diren alderdi adierazgarrienak, honako hauei dagokienez: eraikuntza, instalazio eta aurreikusitako obren lanak, inguruan edo paisajearen gaineko eskuhartzeak, eta, halakorik badago, lurzorua baliabideak ustiatzeko eskuhartzeak.

Oinarritzko proiektuaren eskala eta zehaztasun mailak handia beharko du izan, eraikuntza proiektu zehatzek ingurumenaren gaineko eraginari buruzko beste ebaluaziorik aurkeztu behar ez izateko, nekazaritza azpiegituretako ekintza ingurumen aldetik bideragarri deklaratu ondotik.

2. Eraikuntza proiektua, oinarritzko proiektua abiapuntutzat harturik, egin beharreko obra unitateak zehazten dituen agiri teknikoa da, kontratazio prozedurari eskatzen ahal zaizkion zehaztapenen arabera. Era berean, betearazteko modua adierazten du, bai eta Ingurumenaren gaineko Eraginaren deklarazioko zehaztapenak ere.

10. artikulua. Ingurumenaren gaineko Eraginaren ebaluaziorako prozedura.

Ingurumenaren gaineko Eraginaren ebaluaziorako prozedura oinarritzko proiektua bidalitakoan hasiko da. Proiektu hori Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak igorriko du Ingurumen, Lurraldearen Antolamendu eta Etxebizitza

Departamentura, eta han Ingurumenaren gaineko Eraginaren deklarazioa emanen.

11. artikulua. Ingurumenaren gaineko Eraginaren deklarazioaren ondoko ekintzak.

1. Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak hartutako konponbidearen arabera ekintzak egingen ditu eraikuntza proiektuari jarraikiz, foru lege honen 9.2 artikuluan ezarri moduan.

2. Ureztalurrak eraldatu eta modernizatzeko, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak jardura horien onuradun diren Ureztatzaille Elkarteak sartuko ditu Departamentuak nekazaritzarako ur baliabideak behar bezala ustiatzeko egin beharreko ekintzetan, bai zuzenean, bai diru publikoz hornituriko Riegos de Navarra, S.A. enpresaren bidez.

III. KAPITULUA

Nekazaritza azpiegituretako ekintzen Foru Dekretua

12. artikulua. Ekintzaren onespina Nafarroako Gobernuaren aldetik.

1. Nekazaritza azpiegituretako ekintzaren bat onetsi behar izanez gero, Nafarroako Gobernuak egin beharko du, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura kontseilariak proposaturik. Foru Dekretu baten bidez onetsiko da eta dekretu hori Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratuko.

2. Hori onesteko, edo kasua bada, ezesteko, kontuan hartuko dira honako alderdi hauek: ekintzaren legezotasuna, egokitasun eta bideragarritasun teknikoa, gizarte, ekonomia eta ingurumenaren ikuspegitik.

13. artikulua. Oinarritzko edukia.

Nekazaritza azpiegituretako ekintzak onesteko Foru Dekretuak, gutxienez, oinarritzko osagai hauek izanen ditu:

1. Egin beharreko ekintzaren azalpen orokorra. Bertan, aipatuko dira Ingurumenaren gaineko Eraginaren deklarazioa eta oinarritzko proiektuak hartuko duen eremu geografikoa.

2. Egin behar den eskualdeko nekazaritza azpiegituretako ekintzaren onura publiko eta presako okupazioaren deklarazioa. Horrek helburu izanen du ondasun eta eskubideen desjabetzapena, aldi baterako edo behin betiko okupazioa, eta bidezko diren aldi baterako edo behin betiko zortasunen sorrera.

3. Lurraren berrantolamendurako prozedura finkatzea, foru lege honetako edukiak direla-eta:

a) Arrunta edo laburtua.

Prozedura laburtua aukeratzeko, Foru Dekretuan bertan eman beharko zaio lehentasuna lurzati berrantolamenduari. Horretarako, kasu hauekoren batek gertatu beharko du:

1. Lurzati berrantolamendua eta ureztaketa abiatzea edo ureztalurren modernizazioa arin egin behar direnean, horiek urez hornitzen dituen obra bukatzearekin batera produzitzen hasteko.

2. Gizarte eta ekonomia arazoak larriak badira, lurzatiak barreiatu daudelako edo eskualde horretan azpiegituretik ez dagoelako, eta nekazaritza jardueraren geroa mugatzen badute.

3. Nafarroako Foru Komunitateko Ureztaketa Planetan sarturiko ureztaketa ekintza eta obrei buruzko martxoaren 16ko 7/1999 Foru Legean eta hura garatzen duten xedapenetan aurreikusitako ekintzak eta obrak, onura publiko eta interes orokorrekoak, egin behar direnean.

4. Nekazaritza azpiegituretako ekintza eremu horretan, lurzati berrantolamenduko aurreko prozesuen ondorioz, bide eta saneamendu egitura egokiak badaude; horrek bidea emanen baitu beste ekintza batzuk egiteko, orain artekoak aprobetxatuz, dauden moduan edo aldaketa txiki bidez.

5. Hiru jabe edo gehiagok aho batez erabakitzen badute mugakide diren edo elkarren ondoan dauden finketarako lurzati berrantolamendua egitea, betiere, finka horiek zati edo barreiatzeko arriskuak ukitzen baditu, eta hori konpontzen ahal bada haien azaleraren trukaketaren bidez. Dena den, inola ere ez da izan trukaketa hutsa, obrarik gabea.

b) Berezia: gozamen eskubide, edo herrilur eta lur integratu etako lurzati berrantolamendua egin gogo denean.

4. Ekintzaren lur esparrua mugatzea:

a) Berrantolamenduko lurren perimetroa behin-behineko zehaztea. Muga hori aldatzen ahalko da, zabalpen edo murrizketen arabera, alboetako finkak sartzen direlako edo beste batzuk baztertu.

b) Kasua bada, ureztaketako eremuaren behin-behineko mugapena, eraldatzen ahal diren lurren ezaugarri edafologiko eta topografikoetan eta erabil daitezkeen ur baliabideetan oinarriturik.

5. Oinarrizko ustiatze azalerak, bai lehorrekoak bai ureztatzekoak, zehaztea, gehien eta gutxieneko mugak adieraziz, behar izanez gero, eta eskualdeko joera produktiboak kontuan harturik. Halaber, lehorreko lurak ureztalur, eta alderan-

tziz, bihurtzeko faktorea finkatzea. Horretaz gain, gutxieneko laborantza unitateen balioak ere ezarriko dira, lehorrerako zein ureztalurretarako, kasu bada. Mugaren behealdetik hurbilen dagoen oinarrizko ustiatze azalerak izen hau hartuko du: oinarrizko ureztatze azalera.

14. artikulua. Foru Dekretuaren eraginak.

1. Foru Dekretu bat argitaratuko da nekazaritza azpiegituretako ekintzaren onura publikoa eta presako exekuzioa deklaratzeko, eta horrenbestez ezinbestekoa izanen da ekintza honako hauendako: ukitutako finken jabeendako eta haien gaineko eskubide errealean eta egoera juridikoen titularrendako. Era berean, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuari esleituko dio mugariak edo seinaleak jartzeko ahalmena.

2. Foru Dekretuak ahalmena emanen du erakuntza proiektuak egiteko, zeinak prozeduraren une egokian prestatu beharko baitira.

3. Lurzati bat berrantolamenduan sartzeak eragingen du, prozedurak iraun bitartean, mugakideen atzera eskuratzearen, nahitaezko truke eskubidearen eta legeek, lurzati gelditasun edo barreitasuna saihesteko, ematen dituzten gainerako erosketen eskubideen iraungitzea.

4. Lurzati berrantolamenduko espedientean emandako ebazpenak ez dira etengo berrantolamenduak ukitzen dituen eskubideen gainean partikularren artean sor daitezkeen aferengatik.

IV. KAPITULUA

Prozedura arrunta

LEHEN ATALA

Xedapen arruntak

15. artikulua. Hastapenak.

Nekazaritza azpiegituretako ekintzak garatzeko prozedura arruntak, azkartasun irizpideari jarraikiz, lurzati berrantolamendurako prozedura izanen du abiapuntu, eta administrazioaren ekimenez gauzatuko da. Prozedura hori zehaztuko da dagokion Foru Dekretuan. Bide eta saneamendu obrek koordinatuko da, eta, beharrezkoa bada, ureztalurrak eraldatu edo modernizatzeekin.

16. artikulua. Lurzati berrantolamenduko aldiak.

Lurzati berrantolamenduko prozesuan honako aldi hauek bereizten dira:

- a) Berrantolamendurako oinarriak.
- b) Berrantolamendurako erabakia.

c) Jabetza Birbanatzeko Akta

BIGARREN ATALA
Berrantolamendurako oinarriak**17. artikulua.** Oinarrien edukia.

Lurzatien berrantolamendua hasia erabaki ondoren, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak, hurrengo artikuluan azalduko den batzorde aholku-emailearen laguntzaz, oinarriak prestatuko ditu. Hona hemen haien edukia:

a) Berrantolatzearen eremuaren perimetroa mugatzea, baztertu nahi diren lurzatien zerrenda, sar daitezkeen inguruetakoko lurzatiak, eta, kasua bada, perimetroa aldatzeko proposamena, erregelamenduen arabera eginga. Ondorio horietarako, eta Ingurumen, Lurraldearen Antolamendu eta Etxebizitza Departamentuak txostena eman ondoren, perimetroaren behin betiko mugapenak ekin-tza hasteko Foru Dekretuko aldatzen ahalko du.

b) Lurraldeko natur balioen zerrenda; grafikoen bidez zehazturik, azpiegituretan egin beharreko ekintzen esparruan nahitaez kontserbatu eta babestu beharrekoak adieraziko dira, Ingurumenaren gaineko Eraginaren deklarazioko zehaztapenei jarraikiz.

c) Lurren sailkapen orokorra, ekoizpen eta finkatze mailaren arabera. Bertan zehaztuko dira aldatzen ondoriozko konpentsazioak egiteko oinarritzat hartuko diren koefizienteak.

d) Lurzatien jabeen zerrenda, aurkeztutako agirien arabera. Agiririk ez badago, jabe edo edukizaitzat agertzen dena sartuko da zerrendan. Halaber, berrantolamendurako baliagarriak izan daitezkeen datuak baino ez dira bilduko.

Jabekidetasunak direnean, oinarrietan jasotzen ahalko da jabekide bakoitzak ordaindu beharreko kuota.

e) Jabe bakoitzak aurkeztutako lur pusken zerrenda eta haien sailkapena.

f) Tasen zerrenda, mahastiak eta beste labore enborden landatzeko eskubideen zerrenda eta bestelako egoera juridikoa. Horretarako ezarri diren erregistro ofizialetan jaso ez diren errentamenduak ez dira oinarrietan sartuko.

g) Beharrezkoa izanez gero, korralizen gaineko eskubideen balioa, berrerosi ahal izateko, bai lur trukaketa bidez bai diru bidez, edo nahitaez desjabetzeko.

h) Kasua bada, egun dauden ur emakiden zerrenda, lurzati eta jabe onuraduna adieraziz. Zerrenda hori ez da beharrezkoa izanen lurzatiak

Ureztatzaile Elkarte batekoak badira, baldin eta elkarte hori dagokion Ur Konfederazioaren erregistro ofizialean sarturik badago edo hori tramitatu ari bada.

i) Kasua bada, ureztalurretako ekintza eremua finkatzea, foru lege honen 69. artikuluan aipatutako aldatzea, ureztaketa abiatzeko deklarazioari buruzkoa, deusetan galarazi gabe.

j) Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak beharrezkotzat jotzen dituen guztiak.

18. artikulua. Batzorde aholku-emailea.

Lurzatien berrantolamendurako batzorde aholku-emailea organo kolegiatua da, eta Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak izendatutako teknikariek, toki entitateen eta Ureztatzaile Elkarten ordezkariak eta lurzatien berrantolamenduan parte hartuko dutenek osatuko dute. Departamentu horrek laguntzen dio oinarritzko proiektua eta lurzatien berrantolamendurako oinarriak prestatzen, eta haiek onetsitakoan desegiten da. Haren eraketa eta funtzionamendua erregelamenduen arabera izanen dira.

19. artikulua. Korralizak.

1. Lurzatien berrantolamenduko prozesuetako lurretan ezarritako belar eskubideak eta antzekoak, inguruabar partikularrak aztertu ondoren eta Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuaren iritziz, honela geldituko dira:

a) Ordezpen loteen barruan gordetzen ahalko dira, luraren jabe berriari kargak ezarri eta, aurretik halako kargarik ez zuten kasuan, lur azalera handiago baten bidez berdinuz, foru lege honen 17.g) artikuluan ezarritako balioei jarraikiz.

b) Beste lur batzuekin trukaketa, foru lege honen 17.g) artikuluan finkatutako irizpideei jarraikiz.

c) Ureztalurren kasuan, Lurren Funtsean sartzeko desjabetzea, betiere belar eskubideak mantentzeak galarazten badu lurzatien berrantolamendua behar bezala egitea, edo ureztalurren bihurtzea edo dagoena modernizatzea.

2. Berrerosi edo desjabetzeko, korralizak jabeari ematen dizkion etekinak izanen dira soilik, nekazaritza azpiegituretako ekintzak egin aurretik, finkek zuten izaera edo xedearen gainekoak, foru lege honetan aipatzen baitira. Ondorioz, ezin izanen dira sartu ekintza hori dela-eta sortuko diren etekinak edo espektatibak.

3. Lurzatien berrantolamenduko prozesuaren ondorioz, belar zortasunetik aske gelditzen diren

lurjabeek bere ekarpena jasoko dute foru lege honen 22.3 artikuluan ezarritakoa aplikatutakoan gertatutako murriztapenekin.

4. Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak bultzatuko du, aholkularitza tekniko eta juridikoaren bidez, ukitutako enbarkuntzen gaineko eskubide diferentek biltzen dituzten entitateen borondatezko elkarketa, aprobetxamendu komunerako, bakarra izanen baita ukitutako guztiendako. Era berean, pertsona horiek partaidetza izanen dute aipatu entitatean.

5. Dena den, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak korralizen perimetroak aldatzen ahalko ditu, azpiegituren diseinu egokia bermatzearren, eta antzeko kargak dituzten korralizen kasuan, jabeen aldaketak baimenduko ditu.

20. artikulua. Lurzatien egoera juridikoa zehaztea.

1. Berrantolamenduaren xede den eremuaren perimetroaren barneko lurzatien egoera juridikoa zehazteko Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak egin behar dituen lanak eta ikerkuntzak aurrera atera ahal izateko, lurzatien berrantolamenduan parte hartuko dutenek aurkeztu beharko dituzte beren eskubidea jasotzen duten idazkiak, baldin badaude, eta edozein kasutan ere, beren finkak edo eskubideak ukitzen dituzten kargak edo jabari egoerak aitortu.

2. Aurreko lerroaldean aipatutako lanen garpenera dela-eta, parte-hartzaileei eskatuko zaie behar diren agiriak aurkezteko eta bidezko deklarazioak egiteko.

3. Foru lege honetan aurreikusitako lurzatien berrantolamendua egiteko ez da inolako oztopoa izanen berrantolamenduak ukitzen dituen lurzatien edukitzaileek behar den jabetza titulua ez izatea.

4. Ikertzealdian interesatuak bat ez badatoz, desadostasun hori oinarrietan jasoko da, nahiz eta lehentasuna emanen zaion titulu edo eskubide gehiago agertzen dituenari.

HIRUGARREN ATALA

Lurzatien berrantolamendurako erabakia

21. artikulua. Erabakiaren edukia.

Foru lege honen 27. artikuluan ezarritakoari jarraikiz, oinarriak administrazio bidean irmo bilakatutakoan, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak lurzatien berrantolamendurako erabakia prestatuko du.

Erabaki horrek honakook islatzeko dokumentazio grafikoa izanen du: jabetzen banaketa berria;

jabeen zerrenda, hasiera batean esleitu zaizkien finkekin batera; eta jabetzen birbanaketaren araber, behar izanez gero, ezarri beharko diren lur-sailen zortasunen zerrenda. Halaber, kasua bada, ekintzak izanen diren ureztalurren eremua mugatuko da, foru lege honen 69. artikulua ureztaketa abiatzeko deklarazioaren gainean ezarritakoa deusetan galarazi gabe, orduan finkatuko baita eraldatutako finken zerrenda.

22. artikulua. Ekarpenen kenkariak.

1. Esleipenak doitzeko egiten diren parte-hartzaileen ekarpenen kenkariak ez dira inola ere izanen emandakoaren % 4 baino gehiagokoak.

2. Ekarpenetatik kentzen ahalko da lurzatien berrantolamenduaren onurako egin beharreko obretarako lurren balioa, eta, kasua bada, ureztalurrak jarri edo daudenak modernizatzeko azpiegitura-obretarakoena. Kenkari horrek neurri berean eraginen dio parte-hartzaile guztiek berrantolamenduan duten balioari, salbu eta kenkariak ingurumen balioaren edo balio estetiko edo funtzionalaren galera berekin dakarrenean.

3. Kenkari horietatik portzentaje bat kentzen ahalko da, korraliza bakoitzaren arabera, berrerosketarako beharko diren lurren balio bera izanen duena.

4. Artikulu honetako 1 eta 2 zenbakietako kenkariak ezin izanen da aurkeztutako lurzatien balioaren seirena baino gehiagokoa izan.

23. artikulua. Egoera juridikoak.

1. Herrilurrak ez dira lurzatien berrantolamendutik baztertuko. Gainera, aldaketa egin ondotik, sortzen diren finken izaera jatorrizko lurzatiarena bera izanen da.

2. Berrantolamenduko lurzatiek oinarri dituzten jabari eta gainerako eskubide errealak zein egoera juridikoak berdin berdin mantenduko dira finka berrietan.

3. Partzuer eta errentariak, foru lege honen II. tituluko I. kapituluaren ustiategi bideragarrien eraketari buruz xedatutakoari heldu diotenak izan ezik, eskubidea izanen dute kontratuak deuseztatzeko kalte-ordainik pagatu gabe, baldin eta esleitu zaien ordezen finka komeni ez bazaie. Eskubide hori ordezen finken jabetza hartu aurretik besterik ezin izanen dute erabili.

LAUGARREN ATALA

Oinarrien eta erabakiaren prestaketa

24. artikulua. Alderdi orokorrak.

Oinarrien eta erabakiaren prestaketa lan tekniko eta juridikoa denez, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak aztertu beharko du, eta, kasua bada, onetsi. Izan ere, Departamentu horrek bermatu du atzematen diren desadostasunei edo kontraesanei eman beharreko tratamendua, bai eta interesatuen aukera jatorrizko lurzatiaren eskubide eta egoera juridikoak ordeztzen finketara haien interesendako modurik egokienean igarotzeko eskatu ahal dezaten.

25. artikulua. Oinarrien onespena.

1. Oinarriak egin ondoren, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak onetsiko ditu, emanen duen administrazio ebazpenaren bidez.

2. Oinarrien onespena Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratuko da eta iragarkia Nafarroako Foru Komunitateko bi egunkaritan jarriko da. Horretaz gain, oinarrien gaineko dokumentazioaren kopia bidaliko da dagokien toki entitateen egoitzetara, interesatuek errezago azter dezaten.

3. Lurzatiaren berrantolamenduan parte hartuko dutenei ekarpenen orria bidaliko zaie, ikus dezaten. Bertan, azalduko dira aurkeztutako lurzatiak, haien balioa, izan ditzatekeen kargak, eta berrantolamenduko espedienterako beharrezkoak izan daitezkeen bestelako inguruabarrak.

4. Oinarriak onesteko administrazio ebazpenaren kontra administrazioarekiko helegitea jartzen ahalko da, indarra duen legediari jarraikiz, Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratzen denetik aitzina.

26. artikulua. Erabakiaren onespena.

1. Lurzatiaren berrantolamendurako erabakia osatzen duen dokumentazioa eta, bereziki, foru lege honen 21. artikuluan eskatzen dena aztertutakoan, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak onetsiko du administrazio ebazpen baten bidez.

2. Erabakiaren onespena Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratuko da eta iragarkia Nafarroako Foru Komunitateko bi egunkaritan jarriko da. Horretaz gain, erabakiaren gaineko dokumentazioaren kopia bidaliko da dagokien toki entitateen egoitzetara, interesatuek errezago azter dezaten.

3. Lurzatiaren berrantolamenduan parte hartuko dutenei ordeztzen finken atribuzioen orria bidaliko zaie, ikus dezaten. Bertan, oinarrietan aitortu eta

aurkeztutako lurzatiaren balio orokorra, eta, kontzeptu diferenteak direla-eta, aplikatu zaizkien kenkariak.

4. Erabakia onesteko administrazio ebazpenaren kontra administrazioarekiko helegitea jartzen ahalko da, indarra duen legediari jarraikiz, Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratzen denetik aitzina.

27. artikulua. Administrazioan irmo bilakatzea.

Administrazioarekiko helegiterik jartzen ez bada, edo, ebatzi badira, oinarriak eta erabakia irmo bilakatuko dira administrazio bidean.

BOSGARREN ATALA

Erabakiaren ondorioak

28. artikulua. Jabetza hartzea.

1. Aurreko artikuluan ezarri bezala erabakia irmo bilakatutakoan, berrantolaketan parte hartu dutenei ordeztzen finken jabetza esleituko zaie, koordinatuen definizioaren arabera. Finkak identifikatu eta lurra jarritako mugarrien bidez mugatuko dira, salbu eta bide, saneamendu edo ur azpiegiturek, interes orokorrekoek nola nekazaritza interes pribatukoek, mugatzen badituzte, kasu horretan erabat beharrezkoak direnak baino ez baitira jarriko.

2. Dena den, erabakia irmoa izan baino lehen, ordeztzen finken jabetza behin-behinekoz ematen ahalko da, betiere helegitegileen kopurua eskualdeko jabe guztien ehuneko bosta baino gehiago ez bada, eta, gutxienez ere, berrantolamenduko azaleraren gaineko portzentaje bera osatzen badute. Gainera, horrek ez du galaraziko aurrera egiten duten helegiteen ondoriozko aldaketak egitea.

3. Interesatuek proposatzen ahalko dute, jabetza hartu eta hurrengo hiru hilabeteetan, ordeztzen finken trukaketa. Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak onetsiko ditu, trukaketa horiek berrantolamenduari kalterik sorrarazten ez dioten bitartean.

29. artikulua. Erabakiaren betearazpena eta zehapen araubidea.

Lurzatiaren berrantolamendurako erabakia betearazten ahalko da, banakako ohartarazpen idatzia bidali ondotik, ordeztzen finken jabetza hartzeari kontra egiten diotenak zuzenean behartuz, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak aldeztetik iragarritako baldintzetan, guztiendako administrazio prozedurari buruzko legeek horren gainean ezartzen dituzten xedapeanei jarraikiz, eta interesatuari foru lege honen V.

tituluan aurreikusitako zehapen araubidea aplikatzea deusetan galarazi gabe.

30. artikulua. Helegiteak, azaleraren gaineko desadostasunengatik.

Ordezpen finkak parte-hartzaileen eskura jarri, haien jabetza hartzeko, eta ondoko hilabetean, interesatuek administrazioarekiko helegitea jartzen ahalko dute, Nafarroako Gobernuari zuzendua. Helegiteari perituaren irizpena erantsiko zaio kasu guztietan. Agiri horretan ordezen finken azalaren eta berrantolamenduko espedientean agertzen denaren arteko diferentziak jasoko dira. Helegitea aintzat hartzen bada, inguruabarren arabera, erabakia aldatu ahalko da, erreklamazio egilea sobran gelditzen diren lurren kargura konpentsatu, edo, hori egiterik ez badago, eskudirutan ordaindu.

V. KAPITULUA Prozedura laburtua

31. artikulua. Prozedura laburtuaren hautape-
na.

Nafarroako Gobernuak, foru lege honen 13. artikuluko 3.a) idatz-zatian aurreikusitako inguruabar bereziak gertatzen direla uste duen kasuetan, zilegi izanen du lehentasuna ematea lurzati berrantolamendu bati, nekazaritza azpiegituretako ekintzak onesteko Foru Dekretuan.

32. artikulua. Prozedura laburtuaren faseak.

1. Lurzati berrantolamendu bat lehentasunezko deklaratzeko ekarriko du berekin kapitulu honetan aurreikusitako prozedura laburtuaren aplikazioa. Hona hemen prozedura horren zatiak:

a) Lurzati berrantolamenduko oinarriak eta erabakia administrazioaren ekimenez prestatu eta batera tramitatzea dokumentu bakar batean.

b) Behin betikoz onestea dokumentu bakarra.

c) Ordezpen finken jabetza hartzea.

d) Jabetzak birbanatzeko akta.

2. Kapitulu honek aurreikusten ez dituen kasuetan, aurreko kapituluaren prozedura arruntaren gainean xedatutakoari jarraituko zaio.

33. artikulua. Administrazioaren egintzen eraginkortasuna.

Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren erabakiak eta egintzak, prozedura laburtuaren bidezkoak badira, berehala betearaztekoak izanen dira, Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratzen direnetik aitzina. Beraz, ez da beharrezkoa izanen alde aurretik administrazio bidean irmo bilakatzea, eta, betearazleak izan arren, horrek ez

du eragotziko Nafarroako Gobernuari zuzendutako administrazio helegiteak jartzea.

34. artikulua. Aukerako egintzak.

Lurzati berrantolamenduko prozedura laburtuan, nahi izanez gero, ondoko egintzak betearaziko dira:

a) Lurzati berrantolamendurako Batzorde Aholku-emailearen eraketa, foru lege honen 18. artikuluan aurreikusi bezala.

b) Notarioak protokolizatu beharrean, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuko funtzionario baimendu batek horretarako luzatutako agiri publiko baten bidez egiten ahalko da. Dena den, Departamentuak, Jabetza Erregistroan idaztoharra egin edo sartu ondoren, eskritura publikoan jarriko du Jabetzak birbanatzeko akta.

35. artikulua. Oinarrien eta erabakiaren onestena.

Lurzati berrantolamenduko oinarrien eta erabakiaren dokumentu bakarra egindakoa, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak administrazio ebazpen baten bidez onestiko du, foru lege honen 25 eta 26. artikuluetan xedatutakoari jarraikiz.

36. artikulua. Ordezpen finken jabetza hartzea.

Lurzati berrantolamenduko oinarrien eta erabakiaren dokumentu bakarra egindakoa, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak parte-hartzaileei emanen die ordezen finken jabetza.

37. artikulua. Helegiteak.

Lurzati berrantolamenduen kontra bide egiten duten helegiteak, lurzati berrantolamendua hasita baldin badago ordurako prozedura laburtuaren bidez, eta zuzenketarik ezin bada egin prozedura oso aurreraturik edo bukatu dagoelako, sobrate gelditutako lurren kargura ebatziko dira, eta hori egiterik ez badago, eskudirutan pagatuko da kalte-ordaina.

VI. KAPITULUA Prozedura bereziak

LEHEN ATALA Lurzati berrantolamenduen gaineko eskubideen berrantolamendua

38. artikulua. Kontzeptua.

1. Landalurren kasuan, erabiltzaileak edo onuradunak lurraren jabeak ez badira, komunitate,

toki entitate edo jabe partikular batenak direlako, egiaztatzen badute lurzatiaren aprobetxamendurako eskubideak dituztela, partzialak edo produktu batzuen gainean badira ere, eta lurzati horietan eskubide horiek modu larri-larrian sakabanaturik badaude, zilegi izanen da eskubide horiek birbanatzea lurzati berrantolamenduko irizpideetan oin harturik.

2. Salbuespen gisa, zilegi izanen da lurzatiak erabiltzeko eskubideak birbanatzeko prozedura hori erabiltzea baldin direlako landa eremuen erabiltzaileak edo onuradunak jabe titularrak izan ez eta jabetza partikular batena bada, betiere Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak juzgatzen badu arrazoi sozial edo ekonomi-koengatik hala komeni dela.

3. Aurreko kasuetan, lurzatiaren aprobetxamendurako eskubideak kapitulu honetan ezarritako prozeduraren bidez berrantolatzeak ez du inola ere ekarriko ordezen berrien gaineko eskubide berriak eskuratzea erabiltzaile edo onuradunaren aldetik.

39. artikulua. Prozedura.

Lurzatiaren aprobetxamendua berrantolatuko da lurzatiaren berrantolamenduko prozedura arruntaren bidez, salbu eta Jabetzak birbanatzeko aktan xedatutakoari dagokionez, honako berezitasun hauek agertu baititu:

a) Lurzatiaren jabearen baimena edo, kasua bada, titularrarena sartu behar da.

b) Batzorde aholku-emailean jabeen edo titularraren komunitateko ordezkari batek hartuko du parte.

c) Berrantolamenduko erabakia irmo bilakatu ondoren, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak egungo eskubideen berrantolamendurako akta luzatu eta baimenduko du. Akta horretan, sortuko diren finken gaineko eskubideak zerrendatu eta zehaztuko dira.

BIGARREN ATALA

Alor komunalen berrantolamendua

40. artikulua. Prozedura.

1. Toki entitate baten alor komunalen berrantolamendua egiten ahalko da, herri ondareen hobekuntzaren barnean, ureztalurrak bilakatu edo dagoe-na modernizatzearen, baldin eta eskualde jakin bateko nekazaritza azpiegiturarako geroko ekin-tzak oztopatzen ez badituzte edo egindakoak hon-datzen ez badituzte.

2. Horretarako, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak oinarritzko proiektua

prestatuko du, non herrilurretako ureztalurrak eral-datu edo modernizatzeke egin beharreko obrak sartuko baitira.

3. Oinarritzko proiektuak Ingurumenaren gaine-ko Eraginaren ebaluazioari helduko dio, foru lege honen I. tituluko II. kapituluaren ezarritakoari jarrai-kiz. Ebaluazioa egindakoan, Ingurumenaren gai-neko Eraginaren ebaluazioa positiboa izanez gero, eraikuntza proiektua prestatuko da.

4. Berrantolamendua onesteko Foru Dekretua argitaratu eta eraginik gabe geldituko dira ukituta-ko herrilurretako adjudikazioak. Hala ere, landa-tzen ahalko dira, behin-behinekoz bada ere, urez-talurrak eraldatu edo modernizatzeke obrak adjudikatu arte.

5. Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak eraikuntza proiektua onets dezan, toki entitateak honako baldintza hauek bete beharko ditu ezinbestez:

a) Gutxienez hamabost urtetan, ureztaketa abiatzeko deklaraziotik aitzina, loteek oinarritzko ureztatze azaleraren tamaina bera edo handiagoa izatea. Oinarritzko azalera hori eraikuntza proiektuan zehaztuko da.

b) Eraldaketa edo berrikuntzen ondoriozko loteen adjudikazioetarako orden bat finkatzea, ordenantza berrietan, lehentasun hauen arabera: lehenik eta behin, lehentasunezko nekazaritza ustiategiak, familia batenak eta nekazari gazte bat zuzendari edo gutxienez partaide dutenak; bigarrenik, lehentasunezko nekazaritza ustiategiak, jarduera nagusiko nekazariak osatuak; eta hirugarrenik, toki entitateek zuzenean ustiatuak. Azke-nik, loteren bat sobrate geldituz gero, toki entita-teak enkante publikoaren bidez adjudikatzen ahalko du.

c) Ordenantza horiek onestea, foru lege honen VI. tituluaren arabera, obren finantzazioa dela-eta, toki entitateak pagatu behar duen partea eskatu aurretik.

II. TITULUA

Neurri osagarriak

I. KAPITULUA

Ustiategi bideragarrien eraketa

41. artikulua. Ezaugarriak.

Neurri osagarri honen helburua da nekazaritza ustiategiak eratzea, bai lehorrekoak bai ureztatze-koak, edo egitura mistokoak ere, bideragarritasu-na ahalbidetzeko azalera nahikoa egonen dela bermatuz. Azalera hori osatzen ahalko dute jabe-

tzako eta errentamenduko lurrek, edo partzuer-lurrek, landa errentamenduen gaineko legediari loturik. Honako ezaugarri hauek izanen dituzte:

1. Ekintza eremu bakoitzean, proiektuaren xede diren ustiategiaren neurriak izanen dira foru lege honen 13. artikuluko 5. idatz-zatian xedatutako gutxiengo eta gehiengo mugen artekoak.

2. Halaber, Nafarroako Gobernuak bultzatuko du nekazaritza ustiategiak bateratzea, hala nola, kooperatibetan, eraldaketako nekazaritza elkarteretan edo bestelako taldeetan biltzea, lurrak modu bateratuan ustiatzearen. Horretarako, baldintza hauek bete behar dira:

a) Helburu sozial nagusia nekazaritzan aritzea izatea.

b) Azalera osoa hartuta, artikuluko honetako 1. idatz-zatian ezarritako mugen barnean egon den azalera osatzea.

c) Erabakitze organoetako ordezkarien gehiengo nekazarien esku egotea batez ere.

d) Ustiatetikiko kide batek edo gehiagok lan egitea zuzenean eta modu pertsonalean ustiategian.

e) Taldeak, gutxienez eta ezinbestez, hamaibost urte irautea.

f) Nafarroako Nekazaritza Ustiategiaren Erregistroan izena ematea.

g) Ustiategiaren helbidea Nafarroakoa izatea.

3. Ustiategi bideragarriak eratzeko dirulaguntzak emanen zaizkie euren finkak eskualdatzen dituzten jabeek, hartzen dituzten onuradunei eta lagapen kontratuak egiten dituzten errentariek. Ondoko baldintzak bete beharko dituzte:

a) Ustiategia benetan sortzea, baldin eta Foru Dekretua eman ondoren eta lurzati berrantolamenduko oinarriak onetsi baino lehen egiten bada.

b) Konpromiso idatzia egotea, non adieraziko baita ustiategia modu horretan mantetzeko beharra, gutxienez ere, hamabost urtetan.

c) Ustiategi bideragarria eratzearen ondoriozko jabeen kopurua, lurzati berrantolamenduko zerrendetatik murriztuko dena.

d) Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak, eskualdeko moduluen arabera, egiten duen balorazioa.

4. Finkak eskualdatzen dituzten jabeendako, hartzen dituzten nekazariendako, eta lagapenetrarako laguntzak lortzeko baldintzak, eta, oro har,

onuradunen betebeharrak erregelamendu bidez garatuko dira.

II. KAPITULUA Lurren Funtsa

42. artikulua. Funtsaren sorrera eta ezaugarriak.

1. Lurren Funtsa eratu da. Funts horrek eragina izanen du Nafarroako Foru Komunitateko Ureztaketa Planetan sarturiko ureztaketa ekintza eta obrei buruzko martxoaren 16ko 7/1999 Foru Legean eta hura garatzen duten xedapenetan finkatutako nekazaritza azpiegituretako ekintza eskualdeetan.

Lurren Funtsak, nahiz eta aurreko taldekoak ez izan, foru lege honen 12. artikuluan aurreikusitako Foru Dekretua duten beste eskualdeetan ere jardunen du, eta horietaz gain, ureztalur bihurtu edo dauden ureztalurrak modernizatzen diren eskualdeetan, aldaketa horiek partzialak badira ere.

2. Finkek eta haiei atxikitako ondasunek osatuko dute Lurren Funtsa. Ondoko jatorria izanen dute:

a) Jabe publiko edo pribatuen borondatezko ekarpena.

b) Ekintza eskualdeetan erositakoak.

c) Partikularrenak diren beste finka batzuekin trukaturakoak.

d) Nafarroako Gobernuaren eskubidea, egindako eskualdaketen gainean, lehentasunez erosteko eta atzera eskuratzeko, ureztalur berrien araubide juridikoa aplikatzeko foru lege honen III. tituluko II. kapituluan ezarritakoari jarraikiz.

e) Lur sobranteak, foru lege honen 19. artikulua aplikatzearen ondorioz, korraliza bat edo gehiagoren jabeek egindako murrizketengatik.

f) Ondasun eta eskubideen desjabetzapena, ureztalurretako ekintzetan, baldin eta horiek mantentzeak lurzati berrantolamendua behar bezala egitea eragozten badu, edo lurra ureztalur bihurtzea edo dagoena modernizatzea galarazten badu.

g) Ureztalur bihurtzerik ez duten lurrak desjabetzea, foru lege honen III. tituluko IV. kapituluan ezarritakoaren babesean, kontzeptu horretarako finkatutako mugak gainditzen dituzten pertsona fisiko edo juridikoei.

h) Ureztalur bihurtu ez eta lehorreko laborantza gisa berrantolatzerik ez duten lurren jabeek lurra desjabetzea.

i) Jabe baten finkak desjabetzea, lehorreko lurak ureztalur bihurtzeari ukorik egin ez dioten arren, foru lege honen 43. artikuluko 2.c) idatzatian ezarri bezala, eskatutakoa ordaintzen ez badu.

1. Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak kudeatuko du Lurren Funtsa, zuzenean edo Riegos de Navarra, S. A. sozietate publikoa bitarteko, Nafarroako Gobernuaren aginduz.

2. Funtseko lurak erabiliko dira oinarritzko ustiatze azalera osatzeko ekintza eremuan, bai eta erakutsi edo prestatzeko, ingurumenaren gaineko jardueretarako edo, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuaren ustez, eskualde horren garapenerako baliagarria izan daitekeen beste edozeinetarako ere, erregelamenduak ezartzen dituen arauei jarraituz.

3. Publizitate eta lehiakortasun irizpideak aplikatuko dira funtseko lurak adjudikatzeko. Adjudikazio lehiaketetan lehentasuna izanen dute familiako nekazaritza ustiategi lehenetsiek, eta batez ere nekazari gazte bat zuzendari edo gutxienez partaide dutenek; eta elkarte eitekoek. Azken horien ezaugarriak foru lege honen 41, 44 eta 45. artikuluetan azaltzen dira. Dena den, edozein kasutan ere, parte hartu ahal izateko, interesatuak beren burua lotu beharko dute Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuaren ustez dagozkien obren kostua pagatzera.

43. artikulua. Lurren Funtsaren aldeko desjabetzapenak.

1. Foru lege honen aurreko artikuluan aurreikusitako desjabetzapenak, Lurren Funtsarako, presako prozeduraren bidez eginen dira. Horretarako, deklarazioa inplizituki ulertuko da eskualdeko nekazaritza azpiegituretako ekintzei buruzko Foru Dekretuan.

2. Foru lege honen 42. artikuluko 2.h) idatzatian xedatutakoa betetzeko egin beharreko desjabetzapenentarako prozedura espezifikoa dagoenez, honako hau hartuko da kontuan:

a) Ureztalurrak jartzen diren lekuetan, lurzatieen berrantolamenduko oinarriak onetsi ondoren, ukitutako jabeetakoren batek uko egiten badio foru lege honetan ezarritako konpromisoak betetzeari, eta, bereziki, oinarritzko proiektuak bildutako interes orokorreko obren kostuetatik pagatu behar duen portzentajeari, orduan, haren jabetzako lur horiek lehorrekoekin batera berrantolatuko dira, ureztalurretatik kanpo, edo, bestela, desjabetzen ahalko zaio lurak aldaketa egin aurretik zuen balioaren arabera.

b) Oinarritzko proiektuak biltzen dituen interes orokorreko obren kostuetatik onuradunak pagatu behar duena, aurreko a) idatz-zatian aipatzen baita, aldentzen ahalko da aurrekontutik, gehienez ere, ehuneko hogeita hamabost. Aurrekontua iraganiko denboraren arabera gaurkotuko da, kontsumorako prezioen indizea kontuan harturik.

c) Haien finkak ureztalur bihurtzea nahi ez duten jabeak zehaztearren, ebazpen baten bidez, aldaketak ukitutako titular bakoitzari hogeita hamar eguneko gehieneko epea emanen zaio, kontra dagoela adierazteko, nahi izanez gero, eta idatziz, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuan. Ebazpen horren kontra administrazioarekiko helegitea jartzen ahalko du, Nafarroako Gobernuari zuzendua.

3. Halaber, ureztalur berriek toki entitate baten ondasunak ukitzen badituzte, entitateak aldaketari atxikiriko konpromisoak onartu beharko ditu eta, bereziki, obren kostutik dagokion portzentajea pagatuko du, bai interes orokorreko obrena, aurreko idatz-zatian kalkulaturakoaren arabera, bai herrilur loteetako lurzatiak antolatzearena. Hori guztia onartu ezean, ez du aldaketaren ondoriozko onurarik jasoko, eta, ahal izanez gero, ondasun horiek ureztaketako eremutik kanpo kokatuko dira. Horretaz gain, inola ere ez zaio aplikatuko aurreko idatz-zatiko desjabetzapen irizpidea.

III. KAPITULUA

Nekazaritza sozietateak

44. artikulua. Oinarritzko baldintzak.

1. Nekazaritza azpiegituretako ekintzak egiten diren lekuetan, lurak ureztalur bihurtu, ureztalur berriak jarri edo daudenak modernizatzeko, Nafarroako Gobernuak sustatuko du edo, kasua bada, nekazaritza sozietateen eraketa eskatuko du. Hauen helburua izanen da gutxienez oinarritzko ureztatze azalera osatzen duten lurak elkarlanean ustiatzea. Haien jabeak honakook izanen dira:

a) Oinarritzko ureztatze azalerarik, osotara eta ekintza eremu horretan, ez dutenak, betiere, jabe bakar baten finka guztiak sozietatean sartzen badira.

b) Nafarroako Nekazaritza Ustiategiaren Erregistroan hartutako bajaren bidez egiaztatzen dutenek ez dutela nekazaritza jardueran jarraitu behar zuzenean eta pertsonalki, ekintza eremu horretan, haien finken neurria edozein dela ere.

2. Modu honetara eraturiko sozietateek jabe bakar gisa hartuko dute parte lurzatieen berrantolamenduan.

3. Sozietatea Foru Dekretua eman ondoren, eta lurzati berrantolamendurako oinarriak onetsi aurretik eratu beharko da.

4. Kideek berentzako erreserbatu ahalko dute lur puska bana nekazaritzan jarduteko, baina ez merkataritzarako, gehienez ere bederatzehun metro koadrokoa.

5. Sozietate horiek eratzeko laguntzen erregimena erregelamenduaren arabera ezarriko da. Horretarako, kontuan hartuko dira: eraturako sozietatearen ondoriozko lurren azalera, guztira; haren balioa, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuko moduluen arabera; eta Nafarroako Nekazaritza Ustiatzearen Erregistroan baja hartu duten jabeen kopurua.

Edozein kasutan ere, hauta daitekeen tamainari dagokionez, laguntzak, gehienez ere, ureztatuz ustiatzeko oinarriko azalaren gehienekoaren bikoitzari dagokion baldintza izanen dira.

45. artikulua. Baldintzak.

Nekazaritza sozietateek honako baldintza hauek bete beharko dituzte:

a) Haien xede nagusia nekazaritza jarduerari izatea.

b) Oinarriko ureztatze azalera izatea gutxienez.

c) Hiru kide edo gehiago izatea eta haietako batek edo batzuek zuzenean eta pertsonalki lan egitea sozietaterako.

d) Erabakitzeko organoetako ordezkari gehienak nekazariak izatea.

e) Bere burua idatziz lotzea sozietatea gutxienez hamabost urtez mantentzera.

f) Nafarroako Nekazaritza Ustiatzearen Erregistroan eta aginduzkoak diren guztietan izena ematea.

g) Egoitza Nafarroan izatea.

IV. KAPITULUA

Landatzeko eskubideen eta labore iraunkorren eskualdaketa

46. artikulua. Eskubideen eskualdaketa.

1. Landatzeko eskubideak, indarra duen lege-diari jarraikiz aitortuak, lurzati berrantolamendura aurkeztutako lurzati gainean, mahastienak, edo, kasu bada, bestelako labore iraunkorrenak, hala eskatuz gero, dagozkien ordezen finketara eskualdatuko dira. Horretarako, erabakia jendarean jarri aurretik, jabeek eskatzen ahalko dute beren eskubideak jabetza berrian bueltatzeko, toki

aldaketari buruz egoki iruditzen zaiena idatziz aurkeztuz, egiaztagiriek batera. Lote berri horietan jabeak labore iraunkorrenaren pareko produktiorik ez badu, horretarako ezarriko diren laguntzak eskatzen ahalko ditu.

2. Lurzati berrantolamendua dela-eta, beste jabe bati esleitu behar zaizkion lurzatiak oihan espezieek honako tratamendu hau izanen dute:

– Jabe berriarendako izanen dira, honek aurrekoari pagatzen badiu bien artean adostutako kopurua, edo, halakorik egin ezean, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak finkatzen duena.

– Erabakirik ez badago, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak jatorrizko jabeari aginduko dio zuhaitz horiek bota eta lurzati laborantzarako prest uzteko. Jabeak uko egiten badiu hori egiteari, lurra nahitaez desjabetuko da eta landareak errotoz aterako dira.

3. Erregelamendu bidez garatuko dira laguntzak eskuratzeko onuradunek bete beharreko baldintzak eta laguntzen zenbatekoa. Hauek kalkulatu dira laguntza jasotzen ahal duten azalaren urteko produktio gordinaren portzentaje bat, hiru urteko gehieneko epean, oinarriko harturik; eta bateraezina izanen dira merkatuaren antolamendu komunak ematen dituenekin.

III. TITULUA **Babesteko neurriak**

I. KAPITULUA

Gutxieneko laborantza unitateen araubidea

47. artikulua. Kontzeptua.

Gutxieneko laborantza unitate hartuko da, lurzoru urbanizazinetan, oinarriko laboreek emaitza egokiak lortu ahal izateko azalera nahikoa, produktiorako baliabide arruntak erabiliz eta eskualde bakoitzeko nekazaritzaren ezaugarri sozioekonomikoak kontuan hartuz.

48. artikulua. Erreferentzia balioak eta bermeak.

Nafarroako Foru Komunitate osoan aplikatuko dira gutxieneko laborantza unitate hauek:

a) Lehorreko lurretan, hamar hektarea. Lurzati berrantolamendua egin den edo egin behar den eskualde guztietan, definitu diren edo gero batean definitu diren oinarriko ustiatze azaleretan, gutxieneko laborantza unitatea bat etorriko da lehorreko oinarriko ustiatze azalaren beheko mugarekin.

b) Ureztalurretan: ureztalur tradizionaletan eta ureztalur modernizatueta, pisu bidezko ureztatze sistema tradizionala erabiltzen badute, gutxieneko laborantza unitatea hektarea batekoa izanen da.

Presio bidezko sistema erabiltzen den kasuetan, berriz, gutxieneko laborantza unitatea bat etorriko da ureztatuz ustiatzeko oinarritzko azaleraren edo oinarritzko ureztatze azaleraren beheko mugarekin. Halakorik ez badago, gutxieneko laborantza unitate hartuko da bost hektareako azalera.

c) Aipatutakoa baino azalera gutxiagoko finkak egiten ez direla segurtatzeko, Jabetza Birbanatzeko Aktan gutxieneko laborantza unitatearen balioa agertuko da, eta abiapuntua izanen da, landalurreko finka bat zatitu edo banatzerakoan, lurzati berrien azalera gutxieneko neurri horri egokitzeko dela zehazteko.

d) Salbuespenei dagokionez, gai horri buruz legediak xedatutakoa beteko da, eta, gehienez ere, banaketa baimenduko da, Ingurumenaren gaineko Eraginaren deklarazioko neurriak betetzeko beharrezkoa bada.

II. KAPITULUA

Eraldatu ondorengo finka ureztagarrien araubidea

49. artikulua. Xedea.

Aldaketa egiten den eremuetan "eraldatu ondorengo finka ureztagarrien" araubidea ezarri da. Haren xedea da ordezen lote berriak hamabost urtetan mantentzera behartzea.

50. artikulua. Ezaugarri nagusiak.

1. Eraldatu ondorengo finka ureztagarrien araubidea benetan eraldatu eta lurzati zerrendan sartu diren finkei baino ez zaie aplikatuko, eta beharrezko izanen dute ureztaketa abiatzeko deklarazioa, foru lege honen 69. artikulua araberaren egin.

2. Finkak kapitulu honetako araubideak gobernatuko ditu hamabost urtetan, ureztaketa abiatzeko deklarazioa ematen denetik aitzina, eta horrela sartuko dira jabetzaren erregistroan.

3. Araubide honek mugatu egiten du finka hauek eskualdatzeko eskubidea, salbu eta jabeak administrazioari ordaintzen badiu finkan ureztaketako laborantza jartzeko egin den inbertsio publikoaren zenbatekoa. Eskualdaketa egiten ahalko da soilik lehorreko balioan, zeina Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak zehaztuko baitu; handiagoa izanen da interes orokorreko obren eta lurzati instalazio finkoen onu-

radunentzat. Batean zein bestean Nafarroako Gobernuak lehentasunez erosi eta atzera eskuratzeko eskubideak izanen ditu. Hala ere, "mortis causa" motako eskualdaketa eta gurasoengandik seme-alabei dohainik egindakoetan ez da aplikatuko.

4. Artikulu honetan aurreikusitako lehentasunez erosi eta atzera eskuratzeko eskubideek lehentasuna izanen dute indarreko legediak, erosketak direla-eta, ezarritako beste edozein eskubideren aldean. Lurren Funtseko finkak, lehentasunez erosi eta atzera eskuratzeko eskubideak baliatuz gero, bertan ezarritako helburuetarako erabiliko dira.

5. Eraldatu ondorengo finka ureztagarriek beren izaera galduko dute honako kasuetan:

a) Lurraren erabilera aldatzen bada hirigintzako planengatik, betiere Nafarroako Gobernuaren onospena badute. Foru Komunitateko Administrazioari pagatu beharko zaizkio foru lege honen 71. artikuluko 1. idatz-zatiko 2.a), b) eta c) azpi-idatz-zatietan azaldutako kostuetatik berak pagatutakoak.

b) Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuaren egintza espresuaren bidez, jabeak eskaturik. Era berean, Foru Komunitateko Administrazioari pagatu beharko dio aurreko idatz-zatian azaldutakoa.

c) Hamabost urte baino gehiago pasatu badira ureztaketa abiatzeko deklarazioa eman zenetik.

6. Eskualdaketa egiteko prozeduren zehaztapenak erregelamendu bidez garatuko dira.

III. KAPITULUA

Ureztatze unitateen araubidea

51. artikulua. Kontzeptua.

Ekintza eremuko ureztatuz ustiatzeko oinarritzko azaleraren beheko muga baino balio handiagoa edo berbera izan arren, ureztatze unitateak lurzati antolatutik dauden ureztatze instalazioen diseinu zuzena ahalbidetzen du eta, halaber, inbertsioaren eraginkortasun orokorra bermatzen du eta ustiatzearen emaitza ekonomikoak errentagarri egiten ditu.

Instalazio horietarako laguntza publikoak eskuratzeko, ezin izanen dira ureztatze unitateak baino azalera txikiagokoak izan.

52. artikulua. Ezaugarri nagusiak.

1. Ureztatze unitateen azalera ez da izanen ureztatuz ustiatzeko oinarritzko azaleraren edo oinarritzko ureztatze azaleraren gutxieneko tamai-

na baino txikiagoa, eremu hartako nekazaritza azpiegituretako ekintzei buruzko Foru Dekretuarekin bat.

2. Ureztatze unitateetako banakako finkei dagokienez, mugak izanen dituzte lurzatiak instalazioen diseinua egiterakoan, diseinu orokorren gaineko baldintza tekniko batzuei lotu beharko baitzaizkie, elkarketa honen bidez sortutako ustiatzeen iraunkortasuna bermatzearen.

3. Ureztatze unitateak finka bakar batek zein elkarren ondoan edo nahiko hurbil dauden batzuek osatuko dituzte, jabe batenak edo gehiagorenak izan. Dena den, ureztatze sistemaren diseinuari begira, unitate bakarra behar dute osatu, eta aipatu diseinua norberaren jabetzak kontuan hartu gabe egiten da, irizpide ekonomiko eta agronomikoen arabera. Irizpide hori ez da aplikatuko ureztaketarako ezarritako azalera oinarrikoaren neurria lortzerik ez duten finketan, bai topografi edo isolamendu arazoengatik bai ezintasun tekniko garbiengatik.

4. Ureztatze unitate berean ura lurzatian aplikatzeko sistema bakarra erabiltzen ahalko da. Aukeratua prestatuko da laboreetarako hobekien den moduan, arrazoi agronomikoak eta kostua kontuan harturik.

5. Hala eta guztiz ere, ureztalur berrien onuradunek nahi dituzten instalazioak egiten ahalko dituzte lurzatietan, baldin eta banaketa-sarearen eta ura bultzatzeko osagaien funtzionamenduko baldintza orokorrak aldatzen ez badituzte. Dena den, ez dute inolako dirulaguntzarik jasoko Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak horretarako dituen funtsetatik.

IV. KAPITULUA

Lurzatietan eraldaketak egin eta instalazioak jartzeko laguntzak mugatzeko araubidea

53. artikulua. Kontzeptua.

Araubide honek helburua du onuradunek lurralde ureztalur bihurtzeko egiten dituzten aldaketak arautzea. Onuradunak pertsona fisikoak zein juridikoak izan daitezke:

a) Foru lege honen 73. artikuluan zehaztutako interes orokorreko obrek hartzen ahal duten gehieneko azalera, guztira, ureztalur bihurtzeko.

b) Lurzatian bertan ekipatu beharreko gehieneko azalera, guztira, foru lege honen 74. artikuluan ezarritako nekazaritza interes pribatuko obren finantzazioarekin.

54. artikulua. Eraldatzeko gehieneko azalera.

1. Foru lege honen 41, 44 eta 45. artikuluetan zehaztutakoak ez diren banakako onuradunek edo pertsona juridikoek lur bat ureztalur bihurtu nahi izanez gero, haren azalera, gehienez ere, ureztatuz ustiatzeko oinarriko azaleraren gehieneko neurria halako bikoia izan da. Ureztatuz ustiatzeko oinarriko azalera dagokion Foru Dekretuan definitu da, ekintza eremu bakoitzera.

Pertsona juridikoei dagokienez, foru lege honen 41, 44 eta 45. artikuluetan definitzen baitira, ureztalur berria jartzeko gehieneko azalera izan da banakako onuradunendako ezarritako muga eta ekintza eremuko kideek aurkeztu dituzten lurren batuketa.

2. Eskatzaile fisiko zein juridiko baten azalera, eraldatu beharreko perimetroan, aurreko puntuko irizpideen arabera finkatutako azalera gainditzen badu, desjabetzen ahalko da, lehorreko balioan edo aldatuko ez den lehorreko lurzati berrantolamendukoan. Lehenengo kasuan, desjabetu ondoren, Lurren Funtsean sartuko da, foru lege honen 43. artikuluan aurreikusitako prozedurari jarraikiz.

3. Artikulu honetako mugatik salbuetsiko dira Nafarroako toki entitateen ondasunak, bai eta Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legearen hamargarren xedape gehigarrian aipatutako instituzioenak ere.

55. artikulua. Finantzazio bidez ekipatu beharreko gehieneko azalera.

1. Foru lege honen 41, 44 eta 45. artikuluetan zehaztutakoak ez diren banakako onuradunek edo pertsona juridikoek laguntzak eskuratzen ahalko dituzte foru lege honetan ezarritako lurzatiak instalazioak paratzeko, baldin eta:

a) Eskualde horretarako zehaztu den ureztatze unitatearen tamaina baino txikiagorik ez badute.

b) Eskualdeko ureztatuz ustiatzeko oinarriko azalaren gehieneko neurria gainditzen ez badute. Hala ere, familiako nekazaritza ustiatzei lehentasiek jasotzen ahalko dute eskualdeko ureztatuz ustiatzeko oinarriko azalaren gehieneko neurria halako biri dagokion laguntza.

2. Elkartutako nekazaritza ustiatzeiek eta foru lege honen 41, 44 eta 45. artikuluetan zehaztutako sozietate juridikoen bestelako ereduak laguntzak eskuratzen ahalko dituzte lurzatiak instalazioak paratzeko, baldin eta:

a) Eskualde horretarako zehaztu den ureztatze unitatearen tamaina baino txikiagorik ez badute.

b) Laguntza jasotzen ahal duen azaleraren balioa, guztira, osagaietako bakoitzaren azalera partzialen batuketa baino handiagoa ez bada, artikuluko honetako 1.b) ataleko baldintzei jarraikiz.

IV. TITULUA **Nekazaritza azpiegituretako** **ekintzaren alderdi juridikoak**

I. KAPITULUA

Ordezpen finkak sartu eta birbanatzeko akta

56. artikulua. Jabetza Birbanatzeko Akta.

1. Lurzati berrantolamenduko erabakia irmo bilakatu ondoren, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak Jabetza Birbanatzeko Akta luzatu eta baimenduko du. Bertan, berrantolamenduaren ondoriozko finkak edo ordezen finkak zerrendatu eta zehaztuko dira, bai eta horiek jabetzaren erregistroan sartzeko bete behar diren inguruabarrak ere. Horretaz gain, eta bereziki, ondokoak zehaztuko dira: foru lege honen babesean eratutako finkak; ustiategi bideragarriak; eta ureztatu beharreko laboreak jarri badira, eraldatu ondorengo finka ureztagarri horien izaera, eskualdatzeko mugak; Nafarroako Gobernuaren eskubiak lehentasunez erosi eta atzera eskuratzeko; eta foru lege honetan ezarritako beste berme batzuk.

2. Dokumentu horretan azalduko ere dira jaborikoak ez diren lehengo edo jatorrizko lurzatiaren gaineko eskubideak, haien jabetza badakarte, eta eskubide horiek egokitzen zaizkion ordezen finka, interesatuek, edo bestela, Nekazaritza, abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak zehaztua. Zerrendatuko dira, halaber, lurzatiaren egoera juridikoa ezartzeko aldiaren bertako gainerako eskubide errealak eta egoera juridikoak, eta foru lege honen xedapenetatik sortutako karga juridikoak, bereziki, gutxieneko laborantza unitateari dagokion balioa.

3. Jabetza Birbanatzeko Akta Notarioen Elkar-goak izendatzen duen notarioak protokolizatu du. Horrek ematen dituen kopia protokolizatuak jabari-titulu gisa balioko dute berrantolamenduko parte-hartzaileentzat, eta Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuaren eginkizuna izanen da titulu horien Jabetza Erregistroko sarre-ra bultzatzea. Protokolizazioa egiteko, notarioari bidaliko zaio, aktarekin batera, berrantolamenduko eskualdeko planoak, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak baimendua.

57. artikulua. Katastroaren eta Jabetza Erregistroaren arteko koordinazioa.

Lurzati berrantolamenduaren ondoriozko antolamendu berria eta haren ondorengo aldaketak, nahitaez islatu behar dira Landalurren Katastroan, eta Jabetzaren Erregistroarekin koordinatuta, gainera. Hartarako Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak baimendutako planoen kopia eta behar diren beste datu osagarriak bidaliko zaizkie Erregistroari eta Foru Komunitateko lurralde aberastasunaren gaietan eskudun den organoari, eta hortaz haren dokumentuak erakunde publiko horietan jasoko dira. Landalurren Katastroak egoera berriaren arabera moldatuko du bere dokumentazioa eta kasuko Jabetzaren Erregistroari bidaliko.

58. artikulua. Ezezagunen finkak.

1. Ikerketa aldi normalean jaberik aurkitzen ez zaien lurzatiak ordezen dituzten finkak ere sartuko dira Birbanatze Aktan, bertan hala izan dela jasoko, eta hala bide denean kontsignatu egingen dira dauden edukitze egoerak. Finka horiek, haatik, ez dira Jabetzaren Erregistroan inskribatuko jabea azaldu ez edo Foru Berriko 304. Legeak agintzen duenaren arabera Nafarroako Foru Komunitatearen izenean inskribatzea tokatzen ez den artean.

2. Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak ahalmena izanen du, Birbanatze Akta protokolizatu ondoko bost urteetan, finka horien jabaria behar adina frogatzen duenari aitortu eta, hartara, agintzeko protokoliza daitezela bertako Jabetza Birbanatzeko Akta osagarriak, zeinen kopia notarioak emanen baitu, Jabetzaren Erregistroan inskribatzeko, Aktaren araubide beraren menpe.

3. Zilegi izanen ere du Toki entitateari edo ureztatzaile elkarteei, Ureztatze Sindikatuari edo kasuko beste elkarte bati jabe ezagunik gabeko finken laborantza lagatzea.

59. artikulua. Finka sobranteak.

1. Zilegi izanen da lur sobranteak, Birbanatze Akta protokolizatu eta hiru urteko epean, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak bidetzko irizten dien helburuetarako erabilteza.

2. Epe hori iragan delarik, herrilurtzat adjudikatuko zaizkio kasuko toki entitateari, interes orokorreko diren obrak zaintzeko konpromisoa hartuta, hala nola bideak, saneamendu sareak eta ingurumenari buruzko neurriak, lurzati berrantolamendua dela eta eginak.

3. Aurreko lerroaldean agindu denagatik ere, ureztalur bihurtzea edo ureztalurra eraldatzea delarik kontua, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak zilegi izanen du sobrante diren eta eraldatutako eremuan dauden lurra ureztatzaile elkarteei esleitzea, ureztatze sindikatuei edo legez eraturako beste elkarteei, aurrez beren burua lotzen badute bertan dauden interes orokorreko obra guztiak mantentzera.

4. Hiru urteak iraganik, Jabetzaren Birbanatze Aktaren akta osagarri batean jasoko da finka horien adjudikazioa eta Jabetzaren Erregistroan jabe berriaren izenean inskribatuko. Hiru urte horietan Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak zilegi izanen du sobrante diren lur horien laborantza kasuko toki entitate, ureztatzaile elkarte, ureztatze sindikatu edo bestelako elkarteari lagatzea.

60. artikulua. Notario eta Erregistratzaileen eskubideak.

Berrantolamendua egiteko edo haren ondoriozko lanengatik eta ordezen finkak titulatu eta inskribatzeagatik sortzen diren Notario eta Erregistratzaile eskubideak Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak pagatuko ditu.

Ondorengo egintza edo kontratuengatik sortzen diren lansari horiek berak xedapen indardunen arabera dagokion partikular interesatuak pagatuko ditu, non eta lurzati berrantolamenduko prozesuaren ondoriozko zuzenketetatik heldu ez diren. Batzuk zein besteak, berrantolatu beharreko eremuen arantzel bereziaren arabera aplikatuko dira.

II. KAPITULUA Bermeak

61. artikulua. Eskubideak eta egoera juridikoak aldatzea.

1. Oinarrietan beren titular legitimoari esleitu ez zaizkion eskubideek eta egoera juridikoek ez dute kalterik hartuko berrantolamendu espedientearen ebazpenagatik, nahiz ezbapena irmoa izan, baina bide judizial arrunta beste biderik ez da izanen Aktetan berrantolamenduaren aurretik eskubideen eta egoera juridiko horien titulartzat ageri zenari adjudikatutako ordezen finken gainean.

2. Eskubideok, jatorrizko lurzati ezaugarri bertsuko eta balio proportzionaleko ordezen finken gainean edo haiengandik bereizitako finka pusken gainean gauzatuko dira. Ordezgarritzko lotean dauden eite bereko finkak erregistroko fede publikoaren babesa duen hirugarren bati eskual-

datu bazaizkio, artikulua honek aipatzen dituen eskubide eta egoeren titularrak kalte-ordain justua hartzeko bestetarako eskubiderik ez du izanen.

3. Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak finkatuko du zein ordezen finkari edo finka puskarari atxikiko zaizkion eskubide edo egoera horiek; honela:

a) Kasuko demandaren idaztohar aurreneurritza egiteko epaileak ematen duen agindua ikusirik, agindu hori finka jakin bati zuzentzeko;

b) Idaztoharra egiteko agindurik ematen ez bada, epaia betearazteko tramitean eginen da.

V. TITULUA Zehapen araubidea

62. artikulua. Zehapen motak eta definizioak.

1. Arau-hauste dira eta administrazioaren aurreko erantzunbeharra sortuko dute foru lege honetan agintzen dena hausten duten egintzak edo egintza ezak, sor daitezkeen erantzunbehar penal, zibil edo bestelakoak ezertan galarazi gabe.

2. Hauek dira arau-hauste arinak:

a) Lurzati laborantzan Nafarroan ohi den nekazaritza jardunbide ona ez begiratzea, nekazaritza azpiegituretako ekintza abiarazteko Foru Agindua argitaratu ondoren.

b) Ikertze eta sailkatze lanak nekeztea.

3. Hauek dira arau-hauste larriak:

a) Lurzatiak zedarriztatzea galarazi edo trabatzea edo mugarriak eta zedarrak jarri ondoren kentzea.

b) Finken balioa gutxitu dezaketen egintzak egitea.

c) Nekazaritza azpiegituretako ekintza abiarazteko Foru Agindua argitaratu ondoren labore iraunkorrak landatzea, behar den baimena eduki gabe.

d) Teknikariei lurzati edo finketara iristea galaraztea, beren lana egin ez dezaten.

e) Eraikuntza proiektuetako interes orokorreko edozein obra hondatu edo gaizki erabiltzea.

f) Nekazaritza azpiegituretako ekintza abiarazteko Foru Agindua argitaratu ondoren finketan eraikinak edo hobekuntzak egitea, hartarako behar den baimenik gabe.

g) Nekazaritza azpiegituretako ekintza abiarazteko Foru Agindua argitaratu ondoren obrak hondatu, zuhaitzak eta zuhaixkak moztu, bota edo

erre, landaketak edo labore iraunkorrak errotik atera edo kendu, lurra elkortu, edo lurzati baliok murrizten ahal duen ekintzarik egitea.

4. Hauek dira arau-hauste oso larriak:

a) Finka berrien jabetza hartzea galarazi edo tratatzea.

b) Eremurako onetsi den eraikuntza proiektuko obrak egitea galarazi edo tratatzea.

c) Foru lege honetako 17. artikuluko b) idatzatian ezartzen diren balio naturalak aldatu edo suntsitzea.

d) Eraldatu ondorengo finka ureztagarriak eskualdatzea Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuari egin beharreko jakinarazpena egin gabe edo eskualdaketa akasdua edo osagabea bada, frogatu gabe Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak ebazpen espresua eman duela edo ustezko egintza ziurtatu dela eros-lehentasuneko eskubidea erabiltzearen gainean edo jakinarazi ez bezalako baldintzetan.

e) Eraldatu ondorengo finka ureztagarri bat eskuratzen duenak ondorengo jakinarazpenik ez egitea Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuari.

63. artikulua. Zehapenak.

1. Arau-hausteeek honako zehapenak izanen dituzte:

a) Arau-hauste arinak, 25.000tik 100.000 pezetara arteko isuna.

b) Arau-hauste larriak 100.001etik 500.000 pezetara arteko isuna.

c) Arau-hauste oso larriak, aurreko artikuluko 4.a), 4. b) eta 4.c) idatz-zatietakoak, 500.001etik 3.000.000 pezetara arteko isuna. Aurreko artikuluko 4.d), eta 4.e) idatz-zatietako arau-hauste oso larriak, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak finkatzen duen ureztalurren balioaren ehuneko batetik bostera arteko isunarekin.

1. Nafarroako Gobernuak, Foru Dekretu bat emanda, zilegi izanen du aurreko lerroaldean ezartzen diren zehapenak gaurkotzea kontsumoko prezioen indizea nola aldatu den aintzat hartuta.

2. Zein ere zehapen mota ezartzen den, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura kontseilariak zilegi izanen du, ingurumenaren babesari buruzko arau-hauste larri edo oso larrien kasuan hurrenez hurren 100eko 50 edo 100 kentzea arau-haustek nekazaritza azpiegituretarako, belar-laboretarako

edo nekazaritza-ingurumenekoetarako Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak emanda edo hari eskatuta dauzkan laguntza mota guztietatik.

3. Zehapenak ezartzerakoan behar den oreka mantenduko da arau-haustea osatzen duen gertaeraren benetako larritasunaren eta ezartzen zaion zehapenaren artean, bereziki honako irizpideak aintzat hartuta aplikatu beharreko zehapena graduatzeko:

a) Arau-haustea nahita egina edo bigarrena den.

b) Egindako kalteak nolakoak diren.

c) Arau-haustea berriz egina den, hau da, ea urtebetean eite bereko arau-hauste bat baino gehiago egin diren administrazio bideko ebazpen irmo batek hala deklaratu duenean.

d) Portaera berean bidegabetasun bat baino gehiago egotea.

5. Gertaera bakar batek bi administrazio arau-hauste edo gehiago osatzen baditu, larrienari dagokion zehapena ezarriko da, erdiko edo gehieneko graduan.

6. Foru lege honek agintzen duenaren kontrako administrazio arau-hausteeek honako preskripzio epea izanen dute: oso larriek hiru urte, larriek bi urte eta arinek sei hilabete.

7. Arau-hausteen preskripzio epea arau-haustea egin den egunean hasiko da kontatzen. Preskripzioa eten eginen du zehapen prozedura hastek, interesatua jakinean dela, eta berriz hasiko kontatzen zehapen espedienteak, ustezko erantzuleari ezin egozteko moduko arrazoiak direla medio, hilabete baino gehiagoan geldirik egoten bada.

8. Edozein ekintza judizial nahiz administratibok eten eginen du preskripzio epea.

64. artikulua. Administrazioaren zehapen prozedura.

Foru lege honetan agintzen diren zehapenak ezartzeko, honako administrazio prozedura segituko da:

a) Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak ofizioz hasiko du prozedura, dela berak hala erabakita, dela goitik hala aginduta, edo beste organo batek arrazoiaren gainean hala eskatuta edo denuntzia sartuta.

Berak erabakitakotzat hartuko da lurzati berrantolamenduko teknikarien txostenetan jakiten denak ondorio dakarren ekintza.

b) Prozedura hasteko ebazpenak instruktore bat izendatuko du, zuzenbidean lizentziatua.

c) Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak zilegi izanen du, egintza arrazoitua eginaz, behar diren neurri behin-behinekoak hartzea izan litekeen ebazpena indarduna izan, prozedura ongi burutu, arau-haustearen ondorioek irautea galarazi, eta interes orokorrak eskatzen duena gauzatzeko.

d) Instruktore horrek ebazpen proposamena egin eta espedientean ageri diren dokumentu, alegazio eta informazioekin batera bidalita, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak bidezko den ebazpena emanen du hori dena jaso eta hilabeteko epean.

e) Ebazpenean, hala bide denean, behar diren prekauzio neurriak hartuko dira ebazpena beteaz ez den artean efikaza izatea segurtatzeko.

VI. TITULUA

Nekazaritza azpiegituren exekuzioa

I. KAPITULUA

Alderdi orokorrak

65. artikulua. Koordinazioa.

Nekazaritza azpiegituren gauzatze materiala lurzati berrantolamenduko prozedurarekin koordinatuko da.

Zilegi izanen da obren exekuzioa prozeduraren edozein unetan egitea, baina eginahalean bateratuko dira administrazio faseak obren exekuzioarekin, hartzaileek ahalik eta kalte txikiena hartzeko, zeinek ez baitute horren aldera inolako kalte-ordainik hartzeko eskubiderik izanen.

66. artikulua. Okupazioa eta zorrak.

Nekazaritza azpiegituretako ekintzari buruzko Foru Dekretua onesteak ahalmena emanen dio Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuari behin-behinekoz eta obren jasoera egin artean, eraikuntza proiektua aurrera eramateko behar den edozein terreno okupatzeko eta bai nekazaritza azpiegituretarako behar diren zor iraunkorrak sortzeko ere. Ekintzaren hartzaileak beharturik daude obra eta erantsitako instalazioetarako behar diren terrenoak libre uztera, kalte-ordainik hartu gabe.

67. artikulua. Eraikuntza proiektua nola itxuratu.

Nekazaritza azpiegituretako ekintzari buruzko Foru Dekretua onetsi ondoren, eta lurzati berrantolamendua zertan den ikusirik, eraikuntza proiektuak

itxuratuko dira, foru lege honetako 9.2 artikulua zehazten duenaren arabera idatziak.

68. artikulua. Obren exekuzioa.

1. Obrak Administrazioak berak nahiz bere sozietate publikoetako batek eginen ditu. Sozietate horiek eginen dute kontratazioa eta proiektu eta obren zuzendaritza teknikoa beren gain hartuko.

2. Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak aditzera eman beharko dio Ingurumen, Lurraldearen Antolamendu eta Etxebizitza Departamentuari Ingurumenaren gaineko Eraginaren Deklarazioa Begiratzeko Plana noraino betetzen den.

3. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak berak edo bere sozietate publikoen bidez obrak egin ahal izateko, hainbat baldintza aurretiatzko ezarriko dira, hartzaileek bete beharrekoak eta erregelamendu bidez garatzekoak, honako oinarri hauetan oin hartuta:

a) Dagokien finantzazio zatia eta hala bide denean egiten diren likidazioak aurrez aportatzea.

b) Kasuko toki entitateak frogatuki onetsirik edukitzea labore lote komunalen aprobetxamenduari buruzko ordenantza, foru lege honetako 40. artikuluko 5. idatz-zatiko b) letran agintzen den moduan; ez da zilegi izanen lote horien tamaina oinarritzko ureztatze azalera baino txikiagoa izatea eta hamabost urtez eutsi beharko diote tamaina horri ureztaketa abiatzen denetik.

c) Ureztatzaile elkarten ordenantza eta erregelamenduetan, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak finantzatu aurretik, ureztatze uraren kontzesiodunek ur kontsumoa kontrolatzeko neurriak sartzea; Departamentu horrek kanpaina bakoitzean Riegos de Navarra S.A. sozietatearen bidez ezartzen dituen ur kontsumorako erreferentziez gorako kontsumoagatik zehapenak jarriko dira.

d) Ureztatzaile elkarteei eta toki entitate laguntza hartzaileei dokumentu bat eskatuko zaie Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentua libratzeko instalazioak desegoki erabiltzeagatik sor litezkeen kalte guztien erantzunbeharretik, bereziki eremu horretarako eta ohiko laboreetarako erreferentziatzat jarritakoa baino gehiagoko ur kopuruak aplikatzeagatik.

e) Bere burua lotzea Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuari edo haren sozietate publikoei behar diren datu guztiak ematera kanpainaz kanpaina ureztalur horietan ezarri diren edo ezartzeko diren laboreen gainean, estatistikak

itxuratzeari begira eta nekazaritzako elikagai industriarentzako informazio bideak hobetzeko.

69. artikulua. Ureztaketa abiatzearen deklarazioa eta babes araubidea.

1. Nekazaritza azpiegituretako ekintzak berekin ekartzen badu ureztalur bihurtzea, eta interes orokorreko obren jasoera egin ondoren, Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak ureztaketa abiatzearen deklarazioa eginen du benetan ureztalur bihurtu eta behin betiko eremu ureztagarria osatzen duten finketarako.

2. Terrenoen babes araubidea, ureztaketa abiatzearen deklarazioa egin ondoren, nekazaritza produkzio handiko kategoriari dagokiona izanen da, Lurraldearen Antolamenduari eta Hirigintzari buruzko uztailaren 4ko 10/1994 Foru Legeko 32. artikulua agintzen duenaren arabera, martxoaren 16ko 7/1999 Foru Legeak Nafarroako Foru Komunitateko Ureztalurren Plana osatzen duten ekintza eta obren eranskinetako eta lege horren garabideko xedapenetako obretarako agintzen dutena ezertan galarazi gabe.

70. artikulua. Obren entrega.

1. Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentuak entregatuko dizkie interes orokorreko obrak beren hartzaileei, behin obren jasoera egin ondoren. Eraldaketen kasuan, ureztaketaren abiatzeak deklaraturata beharko du gainera.

2. Obrak entregatzeko egintza berehala beteazteraztekoa izanen da eta entregaren ondoriozko betebeharrak guztiak sortuko ditu.

II. KAPITULUA Obra motak

71. artikulua. Sailkapena.

Nekazaritza azpiegituretako ekintzen eremuetan egin beharreko obrak bitarikoak dira: interes orokorrekoak, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak nahitaez egin beharrak, eta nekazaritza interes pribatuko obrak, interesatuek berek egin beharrak.

1. Interes orokorreko obra Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak nahitaez egin beharreko horiek eremu osoari on eginen diote, ustiatuek landarako azpiegitura ekintzak izanen dira eta honako mota hauek izanen dituzte:

2. Lurzati berrantolamendu guztietan ohi diren obrak, honakoak:

a) Ustiatuek berrantolatu ondoren zerbitzu emateko behar diren landa bideak eta beharrezko irizten zaien saneamendu eta hustubideak.

b) Ingurumenaren gaineko Eraginaren Deklarazioan aipatzen diren neurri zuzentzaileen ondo-riozkoak.

c) Aurreko lerroaldean sartu ez baina nekazaritza azpiegituretako ekintzen peko eskualdearen ingurunea hobetzeko beharrezko irizten zaien obrak.

2. Ureztalurrak eraldatu eta modernizatzeko obrak. Honakoak:

a) Sektoreko azpiegitura hidraulikoa: lurzati berrantolamenduko eremu jakin batetik gainez egin eta ureztatze sektore jakin baten oinarritako azpiegitura osatzen dutenak, haren azpiko hainbat eremu hornitzeko modukoa. Haren barnean daude kaptazioen, bultzatze zentroen, erregulazio obren eta eremuko hodi nagusien obrak.

b) Eremuko azpiegitura hidraulikoa: Sektoreko oinarritako azpiegituretik elikatzen diren azpiegitura hidraulikoko obrak. Haren barnean daude kaptazioak, bultzatze zentroak, erregulazio obrak eta eremuko hodi nagusiak, betiere baldin aldi berean banaketakoak ez badira.

c) Banaketako azpiegitura hidraulikoa: eremuko oinarritako azpiegiturek jatorri harturik ureztatze unitateen hartuneetaraino ere joaten direnak, esleitu zaien ur-emia banatzeko.

d) Herrilurretako barne banaketa: aurreko letran sartzen ez diren azpiegitura obrak, barne banaketarakoak, instalazioetarako proiektu global batean sarturik egon eta toki entitateen ondasunen gainean edo Nafarroako Toki Administrazioari buruzko foru legeko hamargarren xedapen gehigarriak aipatzen dituen instituzioen ondasunen gainean eginak.

e) Lurren sistematizazioa: azaleraren sistematizazioa ureztalurren lurzati berrantolamenduko obretan, betiere baldin gainerako obrek batera eta aldi berean egiten badira.

2. Nekazaritza interes pribatuko eta interesatuek berek egin beharreko obrak harturik dira presiopeko ura lurzati banatzekoak.

III. KAPITULUA Finantzazioa

72. artikulua. Lurzati berrantolamenduko interes orokorreko obrak.

Lurzati berrantolamendua egiteak sortzen dituen gastuak eta bai foru lege honetako 71.1 artikulua 1a) 1b) eta 1c) idatz-zatietan aipatzen dituen interes orokorreko obrek sortzen dutena ere, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren kontu egonen dira oso-osorik.

73. artikulua. Eraldatu eta modernizatzeko interes orokorreko obrak.

1. Foru lege honetako 71.1 artikulua 2a) idatz-zatian aipatzen dituen obrak, sektoreko azpiegitura hidraulikoari buruzkoak, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak finantzatu ditu osorik.

2. Foru lege honetako 71.1 artikulua 2b) idatz-zatian aipatzen dituen obrak, eremuko azpiegitura hidraulikoari buruzkoak, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak finantzatu ditu osorik baldin presiopeko ureztalur bihurtzekoak badira, eta bai presiopeko ureztaketa sartzeko modernizatzekoak badira.

Hala ere, obra horiek pisu bidezko sareen bidez proiektatzen badira Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak % 85 batean finantzatuko ditu eta interesatuek % 15 batean.

3. Foru lege honetako 71.1 artikulua 2c) idatz-zatian aipatzen dituen obrak, banaketako azpiegitura hidraulikoari buruzkoak, honela finantzatu dira presiopeko ureztaketa sistemak sartzeko eraldaketa eta modernizazioetan: Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak % 85 finantzatu du eta hartzaileek gainerako % 15. Pisu bidezko ureztaketa sartzeko eraldaketa eta modernizazioetan, berriz, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak % 60 finantzatu du eta hartzaileek gainerako % 40.

4. Foru lege honetako 71.1 artikulua 2d) idatz-zatian aipatzen dituen obrak, herrilurretako barne banaketari buruzkoak, finantzatzeko baldintza ezinbestekoa izanen da barne banaketa hori presiopeko sareen bidez egitea, eta hartara, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak gehienez % 75 finantzatu du eta kasuko toki entitateak edo eite berekoak gainerakoa, gainerako hori teknikaren egoera ikusita finkatzen ahal diren erreferentziako kostuen gainean kalkulatu. Horrez gain, toki entitateak hamabost urtez eutsi beharko dio bere hartan loteen tamainari; ez da zilegi izanen tamaina hori oinarrizko ureztatze azalera baino txikiagoa izatea, eta adjudikaziorako baldintzak foru lege honetako 42.5.b) artikuluan esaten denaren arabera izanen dira. % 75eko gehieneko dirulaguntza hartzeko baldintzak erregelamendu bidez ezarriko dira.

5. Foru lege honetako 71.1 artikulua 2e) idatz-zatian aipatzen dituen obrak, lurren sistemazazioari buruzkoak, honela finantzatu dira pisu bidezko eraldatze eta modernizazioetan: Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak % 60 eta hartzaileek gainerako % 40.

74. artikulua. Nekazaritza interes pribatuko obrak.

71.2 artikuluan aipatzen diren eta eraldatzeko laguntza hartzaileak berak bere ustiatzean ura lurzatian presiopeko sareen bidez banatzeko egiten dituen obretarako, zilegi izanen da dirulaguntza bat hartzea baina inoiz ez da izanen kostuaren % 55 baino gehiagokoa eremu desfaboratuen kasuan, eta % 45 baino gehiagokoa gainerako eremuetan.

Osoarako dirulaguntza portzentajea finkatzeko irizpideei dagokienez –erregelamendu bidez zehaztuko baitira–, jarduera nagusiko nekazaria izatea izanen da baldintza nagusia, ondoren, nekazari gaztea izatea, prestakuntza teknikoaren maila, eremu eta laboreen arabera ur kontsumoen kontrola, eta foru lege honetan definitzen diren nekazaritza sozietateen kide izatea.

Xedapen gehigarria

Salbu egonen dira Ingurumenaren gaineko Eraginaren Deklarazioa berriz egin beharretik Nafarroako Ubidearen eta haren eremu ureztagarriak eraldatzeko Udalez gaindiko Proiektu Sektorialean sartzen diren nekazaritza azpiegituretako ekintzak (proiektu hori Nafarroako Gobernuak 1999ko ekainaren 7an hartutako erabakiak onetsi zuen), ekintza horiei Ingurumen Ministerioak egin baitzien Ingurumenaren gaineko Eraginaren deklarazioa 1999ko maiatzaren 17an, eta Ingurugiro, Lurraldearen Antolamendu eta Etxebizitza kontseilariak 1999ko apirilaren 29an.

Udalez gaindiko Proiektu Sektorial horretan aipatzen diren ekintzetarako ez da beharrezkoa izanen foru lege honetako 9. eta 10. artikuluetan eskatzen den dokumentazioa itxuratu eta tramiteak egitea; zuzenean egingen da foru lege honetako 12. eta hurrengo artikuluek agintzen dutenaren arabera.

Hala ere, foru lege honetako 67. artikulua agintzen duenaren arabera egindako nekazaritza azpiegituretako ekintzak garatzeko behar diren eraikuntza proiektuei buruz Ingurumen, Lurraldearen Antolamendu eta Etxebizitza Departamentuak txosten bat egin beharko du, egiaztatze haren edukiak Ingurumenaren gaineko Eraginaren Deklarazio horretan ezarri diren baldintzak betetzen dituen ala ez.

Xedapen iragankorrak

Lehenbizikoa. Foru lege honek indar hartu baino lehen Foru Dekretu baten bidez onetsi diren lurzati berrantolamenduak eta bestelako nekazari-

tza azpiegituretako ekintzak, oinarriak onetsita badituzte, lehengo araudiaren arabera gobernatuko dira aurrerakoan ere. Foru lege honek indar hartu baino lehen Foru Dekretu baten bidez onetsi baina oinarriak onetsita ez dituztenak, berriz, foru lege honen arabera tramitatuko dira aurrerakoan; ingurumenari buruzko prozedura, ordea, lehengo legediaren arabera egingen da.

Bigarrena. Zilegi izanen da, Nekazaritza Azpiegituren Erreformari buruzko abenduaren 9ko 18/1994 Foru Legeko lehenbiziko xedapen iragan-korrek esku ematen duen bezala, lege horretan aipatzen diren onurak oraindik beretu ez dituzten espedienteak bertako irizpideen arabera eta bera

garatu eta aplikatzeko arauen arabera tramitatzen segitzea.

Azken xedapenak

Lehenbizikoa. Ahalmena ematen zaio Nafarroako Gobernuari foru lege hau garatu eta aplikatzeko behar diren erregelamendu xedapen guztiak emateko.

Bigarrena. Indargabetzen dira foru lege honek agintzen duenari kontra egiten dioten xedapen maila bereko nahiz apalagoko guztiak.

Hirugarrena. Foru lege honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta biharamunean hartuko du indarra.

<p>HARPIDETZAREN PREZIOA</p> <p>ALDIZKARI OFIZIALA ETA BILKURA EGUNKARIA</p> <p>Urte bat..... 6.300 pta.</p> <p>Aldizkari Ofizialaren aleko prezioa..... 150 » .</p> <p>Bilkura Egunkariaren aleko prezioa..... 185 » .</p>	<p>IDAZLARITZA ETA ADMINISTRAZIOA</p> <p>NAFARROAKO PARLAMENTUA</p> <p>«Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofiziala»</p> <p>Arrieta 12, 3</p> <p>31002 IRUÑA</p>
---	---